

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کاردانی ناپيوسته علمی - کاربردی
بهداشتیار دامپزشکی

گروه علمی - کاربردی

مصوب چهارصد و نهمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی

مورخ: ۱۳۷۹/۱۲/۱۴

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کاردانی ناپيوسته علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی

کمیته تخصصی:

گرایش:

کد رشته:

گروه: علمی - کاربردی

رشته: بهداشتیاری دامپزشکی

دوره: کاردانی ناپيوسته

شورای عالی برنامه ریزی در چهار دونهمین جلسه مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۱۴ براساس طرح دوره کاردانی ناپيوسته علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی که توسط گروه علمی - کاربردی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شورای ناپيوست تصویب کرده و مقرر می دارد:

ماده (۱) برنامه آموزشی کاردانی ناپيوسته علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که بق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۷۹/۱۲/۱۴ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده (۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس کاردانی ناپيوسته علمی - کاربردی در بهداشتیاری دامپزشکی سه فصل مشخص کلی، برنامه و سرفصل دروس جهت اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رأی صادره چهارصد و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۱۴
درخصوص برنامه آموزشی کاردانی ناپیوسته علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی

(۱) برنامه آموزشی کاردانی ناپیوسته بهداشتیاری دامپزشکی که از طرف
گروه علمی - کاربردی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به طور موقت
به تصویب رسید و چنانچه از طرف گروه دامپزشکی برنامه جدیدی
پیشنهاد شد، پس از تصویب شورای عالی برنامه ریزی جایگزین
برنامه موقت می گردد.
(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رأی صادره چهارصد و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۱۴ در مورد
برنامه آموزشی کاردانی ناپیوسته علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی صحیح است و به
مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر مهدی اخلاقی

رئیس گروه علمی - کاربردی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی

برنامه کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی

۱- تعریف و هدف:

این دوره از سری دوره‌های آموزشی بلندمدت کاردانی علمی - کاربردی با هدف تربیت نیروی انسانی ماهر در زمینه مبارزه با بیماریهای دامی می‌باشد که زیر نظر دکتر دامپزشک سبب بهبود کیفی کار در امر پیشگیری، کنترل، مبارزه و درمان بیماریهای دامی در سطح کشور می‌شود.

۲- اهمیت و ضرورت:

یکی از اهداف علم دامپزشکی حفظ سلامتی دامها و نیز بهبودی آنان به هنگام بروز بیماری است که نتیجه آن افزایش بازدهی تولیدات دامی می‌باشد. منابع دامی بعنوان سرمایه‌های تجدید شونده نقش ویژه‌ای را در اقتصاد کشور ایفا می‌کنند. بالطبع هر عاملی که موجب خسارتهای جزئی یا کلی در این خصوص شود بر اقتصاد ملی و بهداشت عمومی جامعه اثر مستقیم می‌گذارد. با رعایت اصول بهداشتی در یک واحد دامداری و در مقیاس بزرگتر در کشور می‌توان از بروز بسیاری از بیماریها جلوگیری نمود و یا لااقل خسارات آنها را به حداقل رسانید و بازدهی تولیدات دامی را بهبود بخشید. از طرفی ۴۰۰ بیماری زئونوز بهداشت و سلامتی انسان را تهدید می‌نماید. توجه به این امر نقش دامپزشکی را، در محافظت از سلامتی و رفاه و بهداشت عمومی، بیش از پیش نمایان می‌سازد و در تاثیرات متقابل بیماری و تندرستی انسان و حیوان، مبارزه‌ای را تدارک می‌بیند که تفکر، مهارت و آگاهی انسان را مورد آزمایش قرار می‌دهد. در این راستا و در جهت نیل به این اهداف کاردانی بهداشتیاری دامپزشکی در کمک به دامپزشکان در اجرای برنامه‌های بهداشتی نقش تعیین کننده‌ای دارند. این افراد در صورتی از عهده وظایف محوله برمی آیند که از جزئیات برنامه‌های بهداشتی آگاهی کامل داشته باشند تا بتوانند به طور عملی این موارد را به انجام رسانند.

۳- نقش و توانایی فارغ التحصیلان:

الف - نگهداری و استفاده صحیح مواد بیولوژیک دامی بویژه واکسن‌ها

ب - ضد عفونی و سمپاشی جایگاه دام و سمپاشی و حمام دادن بدن دام

ج - کمک در تهیه نمونه‌های مرضی

د - گزارش بیماریهای دامی

ه - کمک در انجام امور قرنطینه‌ای

و - خوراندن دارو و انجام مایه کوبی و تزریقات معمول در دامپزشکی (وریدی، عضلانی و زیر جلدی)

ز - معدوم سازی بهداشتی دامهای تلف شده و یا اندامهای آنها

ح - انجام کمکهای اولیه دامپزشکی

ط - کمک در انجام اقدامات بهداشتی دامپرورها

۴- مشاغل قابل احراز:

الف - کاردان بهداشتی دامپزشکی نشخوارکنندگان

ب - کاردان بهداشتی دامپزشکی طیور

ج - کاردان بهداشتی دامپزشکی تک سمیان

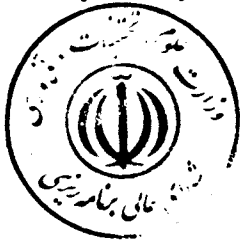
د - کاردان بهداشتی دامپزشکی دامهای کوچک

هـ - کاردان بهداشتی دامپزشکی زنبور عسل

و - کاردان بهداشتی دامپزشکی کرم ابریشم

۵- طول دوره و شکل نظام:

- طول این دوره ۲ سال است که دروس عملی و نظری آن بصورت واحد ارائه می‌گردد. بطوریکه هر واحد نظری معادل ۱۶ ساعت درسی و هر واحد آزمایشگاهی معادل ۳۲ ساعت درسی، هر واحد کارگاهی معادل ۴۸ ساعت و هر واحد کارآموزی معادل ۱۲۰ ساعت در طول نیمسال تحصیلی می‌باشد. آزمایشگاهها و کارگاههای یک واحدی را می‌توان به ترتیب ۴۸ و ۶۴ ساعت در نظر گرفت. طول هر ترم ۱۶ هفته معادل یک نیمسال تحصیلی می‌باشد.

۶- ضوابط و شرایط پذیرش دانشجو:

۱- افراد دیپلمه در رشته دامپزشکی، علوم تجربی، ریاضی فیزیک و امور دام

تبصره: سایر دیپلمه‌ها، مشروط به گذراندن دروس جبرانی و داشتن حداقل ۳ سال سابقه کار عملی مرتبط.

۲- قبولی در آزمون سراسری

۳- داشتن شرایط عمومی

۷- جدول سهم دروس عملی و نظری برحسب ساعت (با احتساب ساعت کارآموزی)

درصد مجاز	درصد (برحسب ساعت)	تعداد ساعت	تعداد واحد	
۵۵ - ۳۵٪	۵۵	۹۹۲	۲۲	دروس عملی
۶۵ - ۴۵٪	۴۵	۸۰۰	۵۰	دروس نظری
	۱۰۰٪	۱۷۹۲	۷۲	جمع

فصل دوم

جداول دروس

۱- جدول دروس عمومی

شماره درس	نام درس	تعداد واحد	ساعات			پیشنیاز	همنیاز
			نظری	عملی	جمع		
۰۱	زبان فارسی	۳	۴۸	-	۴۸		
۰۲	زبان خارجی	۳	۴۸	-	۴۸		
۰۳	معارف اسلامی (۱)	۲	۳۲	-	۳۲		
۰۴	اخلاق و تربیت اسلامی	۲	۳۲	-	۳۲		
۰۵	تربیت بدنی (۱)	۱	-	۳۲	۳۲		
جمع		۱۱	۱۶۰	۳۲	۱۹۲		

تبصره: گذراندن ۱ واحد (۱۶ ساعت نظری) درس «جمعیت و تنظیم خانواده» اجباری می باشد.

۲- جدول دروس پایه

شماره درس	نام درس	تعداد واحد	ساعات			پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	جمع		
۱۰۰	کالبدشناسی مقایسه‌ای دامپزشکی	۳	۳۲	۴۸	۸۰		
۱۰۱	فیزیولوژی دامپزشکی	۲	۳۲	-	۳۲		
۱۰۲	بافت شناسی پایه	۲	۱۶	۳۲	۴۸	کالبدشناسی مقایسه‌ای	
۱۰۳	بیوشیمی عمومی	۲	۱۶	۳۲	۴۸		
۱۰۴	زبان فنی	۲	۳۲	-	۳۲	زبان خارجی	
۱۰۵	آمار	۲	۳۲	-	۳۲		
	جمع	۱۳	۱۶۰	۱۱۲	۲۷۲		

۳- جدول دروس اصلی

شماره درس	نام درس	تعداد واحد	ساعات			پیشنیاز	همنیاز
			نظری	عملی	جمع		
۲۰۰	مبانی ایمنی‌شناسی دامپزشکی	۱	۱۶	-	۱۶	پیش‌پیش‌صوری	
۲۰۱	مبانی داروشناسی دامپزشکی	۲	۳۲	-	۳۲	پیش‌پیش‌صوری	
۲۰۲	اصول پرورش دام و طیور	۳	۳۲	۴۸	۸۰	پیش‌پیش‌صوری	
۲۰۳	کاربرد کامپیوتر در دامپزشکی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	ندانم	
۲۰۴	میکروبیولوژی (قارچ، باکتری، ویروس) عمومی	۳	۳۲	۴۸	۸۰		
۲۰۵	بیماری‌های مشترک انسان و دام	۱	۱۶	-	۱۶	میکروبیولوژی عمومی	
۲۰۶	مسمومیت دام	۱	۱۶	-	۱۶	پیش‌پیش‌صوری	
۲۰۷	مبانی بهداشتی کشتارگاه و بهداشت گوشت	۲	۱۶	۳۲	۴۸	پیش‌پیش‌صوری	
۲۰۸	مبانی آسیب‌شناسی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	پیش‌پیش‌صوری	
۲۰۹	اصول کالبدگشایی و نمونه‌برداری	۲	۱۶	۳۲	۴۸	پیش‌پیش‌صوری	
۲۱۰	مقید کردن دام	۱	-	۴۸	۴۸	پیش‌پیش‌صوری	
	جمع	۲۰	۲۰۸	۲۷۲	۴۸۰		

۳- جدول دروس تخصصی

شماره درس	نام درس	تعداد واحد	ساعات			پیشنیاز	همنیاز
			نظری	عملی	جمع		
۳۰۰	قرنطینه دامپزشکی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	پایه‌های مشترک دام	*
۳۰۱	مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	پایه‌های مشترک دامپزشکی - طبیکه دام	
۳۰۲	بهداشت و مبارزه با بیماری‌های کرم ابریشم	۲	۱۶	۳۲	۴۸	میکروبیولوژی عمومی - پایه‌های مشترک دامپزشکی	
۳۰۳	بهداشت و مبارزه با بیماری‌های زنبور عسل	۲	۱۶	۴۸	۶۴	میکروبیولوژی عمومی - پایه‌های مشترک دامپزشکی	
۳۰۴	کمک‌های اولیه در دامپزشکی	۲	۱۶	۴۸	۶۴	پایه‌های مشترک دامپزشکی - طبیکه دام	مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی
۳۰۵	بهداشت دام (۱)	۳	۳۲	۴۸	۸۰	اصول پرورش دام و طیور میکروبیولوژی عمومی	**
۳۰۶	مبارزه با بیماری‌های عفونی نشخوارکنندگان	۳	۴۸	-	۴۸	میکروبیولوژی عمومی پایه‌های مشترک دامپزشکی - بهداشت دام (۱)	مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی
۳۰۷	مبارزه با بیماری‌های عفونی تک سمیها	۲	۳۲	-	۳۲	میکروبیولوژی عمومی پایه‌های مشترک دامپزشکی - بهداشت دام (۱)	مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی
۳۰۸	مبارزه با بیماری‌های عفونی طیور	۱	۱۶	-	۱۶	میکروبیولوژی عمومی پایه‌های مشترک دامپزشکی - بهداشت دام (۱)	مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی
۳۰۹	مبارزه با بیماری‌های عفونی دام‌های کوچک	۱	۱۶	-	۱۶	میکروبیولوژی عمومی پایه‌های مشترک دامپزشکی - بهداشت دام (۱)	مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی
۳۱۰	مبارزه با بیماری‌های انگلی دام (کرم‌های گرد و پهن)	۲	۱۶	۳۲	۴۸	پایه‌های مشترک دامپزشکی - اصول پرورش دام و طیور	مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی
۳۱۱	مبارزه با بیماری‌های انگلی دام (تک‌پایه‌ها و بندپایان)	۲	۱۶	۳۲	۴۸	پایه‌های مشترک دامپزشکی - اصول پرورش دام و طیور	مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی
۳۱۲	بهداشت دام (۲)	۲	۱۶	۳۲	۴۸	بهداشت دام (۱) مبارزه با بیماری‌های نشیخوارکنندگان سمیها	
۳۱۳	کارآموزی	۲	-	۲۴۰	۲۴۰		
	جمع	۲۸	۲۷۲	۵۷۶	۸۴۸		

* ۳۰۰- همنیاز: مبارزه با بیماری‌های کرم ابریشم و زنبور عسل - مبارزه با بیماری‌های عفونی نشخوارکنندگان، تک سمیها، طیور، دام‌های کوچک، مبارزه با بیماری‌های انگلی

** ۳۰۵- همنیاز: مسمومیت دام، مبارزه با بیماری‌های عفونی نشخوارکنندگان، تک سمیها، طیور، دام‌های کوچک، مبارزه با بیماری‌های انگلی

فصل سوم

سرفصل دروس

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: کالبدشناسی مقایسه‌ای دامپزشکی

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری ۳۲ ساعت

عملی ۴۸ ساعت

کد درس:

پیشنیاز:

همنیاز:

هدف: آشنایی فراگیران با کالبدشناسی حیوانات و کسب مهارت در تشریح مقایسه‌ای اندامها و دستگاههای بدن دام

سر فصل درس:

نظری :

۱- تشریح مقایسه‌ای دستگاه حرکتی

۱-۱- استخوان‌شناسی

۱-۲- عضله‌شناسی

۱-۳- مفصل‌شناسی

۱-۴- عروق و اعصاب

۱-۵- تشریح سم

۲- تشریح مقایسه‌ای دستگاه عصبی

۲-۱- اعصاب مرکزی

۲-۲- اعصاب سری

۲-۳- اعصاب نخاعی

۳- تشریح مقایسه‌ای دستگاه گوارش

۳-۱- دهان، لبها، دندانها، زبان، حلق، مری، معده، روده ها

۳-۲- غدد ضمیمه گوارشی (غدد بزاقی، کبد، لوزالمعده)

۳-۳- عروق و اعصاب

۴- تشریح مقایسه‌ای دستگاه تنفس

۴-۱- منخرین، حفرات بینی، سینوس‌ها، حنجره‌ها، نای، ریه، پرده جنب، مدیاستن

۴-۲- عروق و اعصاب

۵- تشریح مقایسه‌ای دستگاه گوارش خون شامل قلب، آئورتای قدامی و انشعابات اصلی آن، آئورتای خلفی و انشعابات آن

۶- تشریح مقایسه‌ای دستگاه ادراری - تناسلی

۶-۱- کلیه، میزنای، مثانه، میزراه

۶-۲- بیضه، مجاری منی، غدد تناسلی ضمیمه، قضیب، تخمدان، رحم، مهبل، فرج

۶-۳- عروق و اعصاب

عملی :

۱- وسایل کالبدشناسی و چگونگی استفاده صحیح از آنها

۲- نحوه تشریح بدن و اعضاء مختلف دامها

۳- شناسایی نواحی خارجی بدن و تشریح کلی بدن براساس سرفصلهای مذکور

منابع و مراجع :

۱- کالبدشناسی مقایسه‌ای جانوران اهلی - دکتر بیژن رادمهر - دکتر حمزه شهراسبی ، ۱۳۷۶ - ناشر: مؤسسه

انتشارات دانشگاه تهران .

۲- آناتومی و تشریح نشخوارکنندگان - دکتر جواد آرشامی ، ۱۳۷۵ - ناشر: بارثاوا

نام درس: فیزیولوژی دامپزشکی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری ۳۲ ساعت

عملی... ساعت

کد درس:

پیشنیاز:

همنیاز:

هدف: آشنایی باوظایف سلول و اعضای بدن دامهای اهلی و ارتباط آنها با یکدیگر

سر فصل درس:

۱- فیزیولوژی سلول: سلول به عنوان واحد زنده بدن - مایع خارج سلولی - محیط داخلی - مکانیسمهای همونوستاتیک - هموستاز - سیستم انتقال مایع خارج سلولی - سازمان سلول (پروتوپلاسم - ساختمان فیزیکی سلول - ساختمانهای غشایی سلول - سیتوپلاسم و اندامکهای آن - هسته) حرکت سلولی - کنترل ژنتیکی عمل سلول

۲- فیزیولوژی عصب و عضله: پتانسیل‌های غشاء، پتانسیل‌های عمل - انقباض عضله اسکلتی - انتقال عصبی - عضلانی و عمل عضلات صاف

۳- فیزیولوژی گوارش: حرکت غذا در لوله گوارش - اعمال ترشحات لوله گوارش - هضم و جذب در لوله گوارش - مختصری از فیزیولوژی قسمت‌های مختلف دستگاه گوارش - فیزیولوژی اختلالات گوارشی

۴- فیزیولوژی تنفس: تهویه ریوی - اصول فیزیکی تبادلات گازی - دیفوزیون اکسیژن و CO_2 بین دوسوی غشاء تنفسی - انتقال اکسیژن و CO_2 در خون و مایعات بدن - تنظیم تنفس - نارسائی تنفسی

۵- فیزیولوژی گردش خون: قلب و عضله قلبی - برون ده قلبی - گردش ریوی - گردش کرونر - گردش محیطی خون - فیزیک خون، جریان و فشار خون، همدینامیک، کنترل موضعی جریان خون به وسیله بافت‌ها - تنظیم عصبی، هورمورال - نارسائی قلبی - شوک .

۶- فیزیولوژی ادراری، تناسلی: مایعات بدن و کلیه‌ها - تشکیل ادرار توسط کلیه‌ها - مکانیسم‌های کلیوی برای غلیظ و رقیق کردن ادرار - تنظیم حجم خون - مکانیسم تشنگی - تنظیم تعادل اسیدی - بازی اعمال تولید مثلی و هورمونی جنس نر - اعمال تولید مثلی و هورمونی جنس ماده .

منابع و مراجع :

فیزیولوژی گایتون - مترجم، دکتر فرخ شادان، ناشر: شرکت سهامی چاپ .

۴- تشریح مقایسه‌ای دستگاه تنفس

۴-۱- منخرین، حفرات بینی، سینوس‌ها، حنجره‌ها، نای، ریه، پرده جنب، مדיاستن

۴-۲- عروق و اعصاب

۵- تشریح مقایسه‌ای دستگاه گوارش خون شامل قلب، آنورتای قدامی و انشعابات اصلی آن، آنورتای خلفی و انشعابات آن

۶- تشریح مقایسه‌ای دستگاه ادراری - تناسلی

۶-۱- کلیه، میزنای، مثانه، میزراه

۶-۲- بیضه، مجاری منی، غدد تناسلی ضمیمه، قضیب، تخمدان، رحم، مهبل، فرج

۶-۳- عروق و اعصاب

عملی :

۱- وسایل کالبدشناسی و چگونگی استفاده صحیح از آنها

۲- نحوه تشریح بدن و اعضاء مختلف دامها

۳- شناسایی نواحی خارجی بدن و تشریح کلی بدن براساس سرفصلهای مذکور

منابع و مراجع :

۱- کالبدشناسی مقایسه‌ای جانوران اهلی - دکتر ییژن رادمهر - دکتر حمزه شهراسبی ، ۱۳۷۶ - ناشر: مؤسسه

انتشارات دانشگاه تهران .

۲- آناتومی و تشریح نشخوارکنندگان - دکتر جواد آرشامی ، ۱۳۷۵ - ناشر: بارثاوا

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: فیزیولوژی دامپزشکی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری ۳۲ ساعت

عملی... ساعت

کد درس:

پیشنیاز:

همنیاز:

هدف: آشنایی باوظایف سلول و اعضای بدن دامهای اهلی و ارتباط آنها با یکدیگر

سر فصل درس:

۱- فیزیولوژی سلول: سلول به عنوان واحد زنده بدن - مایع خارج سلولی - محیط داخلی - مکانیسمهای هموئوستاتیک - هموستاز - سیستم انتقال مایع خارج سلولی - سازمان سلول (پروتوپلاسم - ساختمان فیزیکی سلول - ساختمانهای غشایی سلول - سیتوپلاسم و اندامکهای آن - هسته) حرکت سلولی - کنترل ژنتیکی عمل سلول

۲- فیزیولوژی عصب و عضله: پتانسیل‌های غشاء، پتانسیل‌های عمل - انقباض عضله اسکلتی - انتقال عصبی - عضلانی و عمل عضلات صاف

۳- فیزیولوژی گوارش: حرکت غذا در لوله گوارش - اعمال ترشحات لوله گوارش - هضم و جذب در لوله گوارش - مختصری از فیزیولوژی قسمتهای مختلف دستگاه گوارش - فیزیولوژی اختلالات گوارشی

۴- فیزیولوژی تنفس: تهویه ریوی - اصول فیزیکی تبادلات گازی - دیفوزیون اکسیژن و CO_2 بین دوسوی غشاء تنفسی - انتقال اکسیژن و CO_2 در خون و مایعات بدن - تنظیم تنفس - نارسائی تنفسی

۵- فیزیولوژی گردش خون: قلب و عضله قلبی - برون ده قلبی - گردش ریوی - گردش کرونر - گردش محیطی خون - فیزیک خون، جریان و فشار خون، همودینامیک، کنترل موضعی جریان خون به وسیله بافت‌ها - تنظیم عصبی، هورمورال - نارسائی قلبی - شوک .

۶- فیزیولوژی ادراری، تناسلی: مایعات بدن و کلیه‌ها - تشکیل ادرار توسط کلیه‌ها - مکانیسم‌های کلیوی برای غلیظ و رقیق کردن ادرار - تنظیم حجم خون - مکانیسم تشنگی - تنظیم تعادل اسیدی - بازی اعمال تولید مثلی و هورمونی جنس نر - اعمال تولید مثلی و هورمونی جنس ماده .

منابع و مراجع :

فیزیولوژی گایتون - مترجم، دکتر فرخ شادان، ناشر: شرکت سهامی چاپ .

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: بافت‌شناسی پایه

کد درس:

پیشنیاز:

همنیاز: کالبدشناسی مقایسه‌ای

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

عملی ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با ساختمان و تشریح میکروسکوپیک بافتهای مختلف بدن و مشاهده جزئیات سلولها و بافتها

سر فصل درس:

الف - نظری :

۱- تعریف و ساختمان سلول و اجزاء تشکیل دهنده آن

۲- بافت پوششی

۳- بافت همبند

۴- بافت غضروفی

۵- بافت استخوانی

۶- بافت عضلانی

۷- بافت عصبی

۸- بافت اعضاء خونساز و خون

۹- بافت دستگاه گردش خون لنفاوی و دفاعی (طحال و تیموس)

۱۰- بافت غدد اندوکرین

۱۱- ساختمان پوست و ضمایم آن

۱۲- ساختمان اعصاب مرکزی و محیطی

۱۳- ساختمان دستگاه گوارش و غدد ضمیمه (کبد و لوزالمعده)

۱۴- ساختمان دستگاه تنفس

۱۵- ساختمان دستگاه ادراری

۱۶- ساختمان دستگاه تناسلی نر و ماده

ب - عملی :

- ۱- آشنایی با میکروسکوپ نوری و نحوه استفاده از آن
- ۲- نمایش اسلایدهای انواع سلولها، بافتها و دستگاههای بدن

- ۲-۱- بافت پوششی
- ۲-۲- بافت همبند
- ۲-۳- بافت غضروفی
- ۲-۴- بافت استخوانی
- ۲-۵- بافت عضلانی
- ۲-۶- بافت عصبی
- ۳-۷- بافت خونساز و خون
- ۲-۸- بافت دستگاه لنفاوی و دفاعی
- ۲-۹- بافت غدد اندوکرین
- ۲-۱۰- پوست و ضمایم آن
- ۲-۱۱- اعصاب مرکزی و ضمایم آن
- ۲-۱۲- دستگاه گوارش و غدد ضمیمه
- ۲-۱۳- دستگاه تنفس
- ۲-۱۴- دستگاه ادراری
- ۲-۱۵- دستگاه تناسلی نر و ماده

- ۳- مشاهده و مطالعه لامهای بافت‌شناسی انواع سلولها، بافتها و دستگاههای بدن

- ۳-۱- بافت پوششی
- ۳-۲- بافت همبند
- ۳-۳- بافت غضروفی
- ۳-۴- بافت استخوانی
- ۳-۵- بافت عضلانی
- ۳-۶- بافت عصبی
- ۳-۷- بافت خونساز و خون
- ۳-۸- بافت دستگاه لنفاوی و دفاعی
- ۳-۹- بافت غدد اندوکرین

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: بیوشیمی عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

عملی ۳۲ ساعت

کد درس:

پیشنیاز:

همنیاز:

هدف: آشنایی فراگیران با بیوشیمی عمومی و آزمایشات بیوشیمیایی

سر فصل درس:

نظری :

۱- هموگلوبین و میوگلوبین، ساختمان هموگلوبین - ساختمان میوگلوبین ۲- قندها، ساختمان قندها - طبقه بندی قندها ۳- چربی‌ها، ساختمان چربی‌ها - طبقه بندی چربی‌ها ۴- آنزیم‌ها، مشخصات آنزیم‌ها - مکانیسم اثر آنزیم‌ها - طبقه بندی آنزیم‌ها - سوسترا - مهارکننده‌ها - آنزیم‌های آلوتریک - پروآنزیم - کوآنزیم - ایزوآنزیم ۵- پروتئین‌ها، ساختمان پروتئین‌ها - طبقه بندی پروتئین‌ها ۶- اسیدهای آمینه، ساختمان اسیدهای آمینه - مشخصات آنزیم‌ها - یونیزاسیون اسیدهای آمینه - اسیدهای آمینه غیرپروتئینی - اسیدهای آمینه کمیاب - اسیدهای آمینه ضروری - جذب نوری ۷- پپتیدها، واکنش Sanger - واکنش Edman ۸- ویتامین‌ها، ویتامین‌های محلول در آب - ویتامین‌های محلول در چربی ۹- متابولیسم ۱-۹- متابولیسم کربوهیدرات‌ها، گلیکوژنولیز - سیکل کربس - سیکل کوری - بیماری‌های ذخیره گلیکوژن - گلیکوژنوز - سیکل گلوکز - آلانین ۲-۹- متابولیسم لیپیدها، بیوستز اسیدهای چرب - بیوستز لیپیدها - بیوستز فسفولیپیدها - بیوستز کتون بادها - بیوستز کلسترول - پپتیدوزها، سیکل اوره - جداسازی عامل آمین - سرنوشت عامل آمین ۳-۹- متابولیسم اسیدهای آمینه - گلیسین - سیستین - سنتز ملانین - سنتز هیستامین - سنتز سروتونین - سنتز اسیدنیکوتینیک

عملی :

آشنایی باوسائل آزمایشگاهی، بیوشیمی - آزمایشهای شیمی - فیزیک (غلظت یون هیدروژن و محلولهای یونی) آزمایش مربوط به شناسایی قند - آزمایشهای مربوط به شناسایی لیپیدها - آزمایشهای مربوط به شناسایی آمینواسیدها - آزمایشات مربوط به پروتئین‌ها - الکتروفورز - فلام فتومتری - آشنایی با روشهای آزمایش بیوشیمیایی خون - آزمایش ادرار .

منابع و مراجع

۱- بیوشیمی عمومی - ملک نیا - شهبازی، ۱۳۷۶ - ناشر: انتشارات دانشگاه تهران

2- Biochemistry , Harry - R.Matthews , 0-471-02205-5,1996

by: Willy - Liss, Inc

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: زبان فنی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری ۳۲ ساعت

عملی... ساعت

کد درس:

پیشنیاز: زبان خارجی

همنیاز:

هدف: ایجاد توانایی در زمینه استفاده از متون تخصصی دامپزشکی

سر فصل درس:

مقدمه، آشنایی با چگونگی شناسائی و تشخیص پیشوندها و پسوندها، آشنایی با ریشه‌های علمی و لاتین لغات تخصصی، آشنایی با روشهای استفاده از فرهنگهای مختلف و کاربرد هر کدام - نحوه استفاده از متون تخصصی - روشها و شیوه‌های ترجمه متون تخصصی - آشنایی با روش ویراستاری ترجمه شده.

نام درس: آمار

تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری ۳۲ ساعت
عملی ... ساعت

کد درس:
پیشنیاز:
همنیاز:

هدف: ایجاد توانایی و مهارت در بکارگیری مفاهیم آماری

سر فصل درس:

نظری:

- ۱- مفاهیم و اصطلاحات اولیه آماری
- ۲- جمع آوری داده‌های آماری
- ۳- جداول اعداد تصادفی و طرز استفاده از آنها
- ۴- ثبت و تنظیم داده‌های آماری
- ۵- جداول آماری
- ۶- نمودارهای آماری
- ۷- پارامترهای آماری و کاربرد آنها: میانگین، چارک، مد، نما، واریانس، انحراف معیار
- ۸- توزیع معیار و کاربرد آن
- ۹- توزیع دو جمله‌ای و کاربرد آن
- ۱۰- توزیع نرمال و کاربرد آن
- ۱۱- آزمون فرض و استنباط آماری و کاربرد آن
- ۱۲- همبستگی و رگرسیون خطی و کاربرد آن
- ۱۳- تجزیه واریانس و کاربرد آن

- ۱۴- مفاهیم و اصطلاحات اولیه طرح آزمایشات
- ۱۵- طرحهای سیستماتیک و روش پیاده نمودن آنها
- ۱۶- طرحهای تصادفی و روش پیاده نمودن آنها
- ۱۷- طرحهای کاملاً تصادفی و روش پیاده نمودن آنها
- ۱۸- روشهای مقایسه میانگینها (DUNCAN L.S.D TUKEY)

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: مبانی ایمنی‌شناسی دامپزشکی

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

عملی ... ساعت

کد درس:

پیشنیاز: بیوشیمی عمومی

همنیاز:

هدف: آشنایی فراگیران با اصول و مبانی علم ایمنی‌شناسی و کسب مهارت در انجام آزمایشات مربوطه

سر فصل درس:

نظری :

۱- اهمیت ایمنی و چگونگی پیدایش آن

۲- ایمنی ذاتی، ایمنی اکتسابی

۳- سلولهای موثر در سیستم ایمنی

۴- پادگن و پادتن

۵- ارگان لنفاوی اولیه

۶- ایمنی سلولی و هومورال

۷- هورمونها و ایمنی

۸- واکنش پادتن - پادگن

۹- ازدیاد حساسیت

۱۰- خود ایمنی و بیماری حاصله از آن

۱۱- اصول کلی واکسیناسیون

۱۲- دفع پیوند

۱۳- نقص ایمنی

۱۴- آزمایشهای مختلف سرولوژی

منابع و مراجع :

۱- ایمنی‌شناسی بنیادی، دکتر حسن تاجبخش، ۱۳۶۴، ناشر: دانشگاه تهران .

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: مبانی داروشناسی دامپزشکی

تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری ۳۲ ساعت
عملی ... ساعت

کد درس:
پیشنیاز: فیزیولوژی - بیوشیمی عمومی
همنیاز:

هدف: آشنایی با اصول داروشناسی دامپزشکی و یادگیری اصول کار در داروخانه‌های دامپزشکی

سر فصل درس:

- ۱- مقدمه‌ای بر اصول فارماکولوژی دامپزشکی
کاربرد صحیح مواد دارویی
واژه‌های بکار رفته (اسامی داروها و نامگذاری آنها)
منابع اطلاعات دارویی
- ۲- آشنایی با اصول داروسازی، نسخه پیچی، کار و جابجایی داروها و محاسبه میزان مصرف و دوز داروها و سایر اطلاعات در خصوص کار در داروخانه‌های دامپزشکی
- ۳- آشنایی با اصول ایمنی کلی و نحوه جداسازی، دفع و نابود کردن زباله‌ها دارویی
- ۴- آشنایی با اصول فارماکوکینتیک
- ۵- آشنایی با اصول فارماکودینامیک
- ۶- آشنایی با اصول و تاریخچه ثبت داروها
- ۷- کنترل باقی مانده‌های مواد دارویی در محصولات غذایی
- ۸- آشنایی با داروهای مؤثر بر دستگاه گوارش
- ۹- آشنایی با داروهای مؤثر بر دستگاه گردش خون
- ۱۰- آشنایی با داروهای مؤثر بر دستگاه تنفس
- ۱۱- آشنایی با داروهای مؤثر بر دستگاه آندوکراین
- ۱۲- آشنایی با داروهای مؤثر بر دستگاه عصبی
- ۱۳- ویتامین ها

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: مبانی داروشناسی دامپزشکی

تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری ۳۲ ساعت
عملی ... ساعت

کد درس:
پیشنیاز: فیزیولوژی - بیوشیمی عمومی
همنیاز:

هدف: آشنایی با اصول داروشناسی دامپزشکی و یادگیری اصول کار در داروخانه‌های دامپزشکی

سر فصل درس:

- ۱- مقدمه‌ای بر اصول فارماکولوژی دامپزشکی
کاربرد صحیح مواد دارویی
واژه‌های بکار رفته (اسامی داروها و نامگذاری آنها)
منابع اطلاعات دارویی
- ۲- آشنایی با اصول داروسازی، نسخه پیچی، کار و جابجایی داروها و محاسبه میزان مصرف و دوز داروها و سایر اطلاعات در خصوص کار در داروخانه‌های دامپزشکی
- ۳- آشنایی با اصول ایمنی کلی و نحوه جداسازی، دفع و نابود کردن زباله‌ها دارویی
- ۴- آشنایی با اصول فارماکوکینتیک
- ۵- آشنایی با اصول فارماکودینامیک
- ۶- آشنایی با اصول و تاریخچه ثبت داروها
- ۷- کنترل باقی مانده‌های مواددارویی در محصولات غذایی
- ۸- آشنایی با داروهای مؤثر بر دستگاه گوارش
- ۹- آشنایی با داروهای مؤثر بر دستگاه گردش خون
- ۱۰- آشنایی با داروهای مؤثر بر دستگاه تنفس
- ۱۱- آشنایی با داروهای مؤثر بر دستگاه آندوکرین
- ۱۲- آشنایی با داروهای مؤثر بر دستگاه عصبی
- ۱۳- ویتامین ها

۱۴- داروهای ضد میکروبی

داروهای ضد باکتریایی

داروهای ضد قارچی

داروهای ضد ویروسی

۱۵- ضد عفونی کننده ها

۱۶- داروهای ضد انگل

۱۷- داروهای ضد التهابی

منابع و مراجع :

۱- داروشناسی دامپزشکی جلد ۱ و ۲، دکتر سید محمد فقیهی، شابک جلد اول: ۵-۶۸-۶۰۲۲-۹۶۴-۱۳۷۸

شابک جلد دوم: ۳-۰۷-۶۰۲۲-۹۶۴-۱۳۷۹ ناشر: مؤسسه نشر جهاد

2- Pharmacology for veterinary Technicians . Robert L . Bill . 2nd edition .
Mosby year Book Inc . 1997.

3- Laboratory Biosafety Guidelines , Laboratory Centre for disease control ,
Health Protection branch , (Canada) 2nd edition 1996 .

نام درس: اصول پرورش دام و طیور

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری ۳۲ ساعت

عملی ۴۸ ساعت

کد درس:

پیشنیاز: فیزیولوژی

همنیاز:

هدف: آشنایی با اصول پرورش دام و طیور و نحوه اداره یک واحد پرورشی

سر فصل درس:

- ۱- مقدمه، تاریخچه و اهمیت پرورش دام و طیور
- ۲- آشنایی با خصوصیات ظاهری انواع نژادهای خارجی دام و طیور
- ۳- آشنایی با انواع نژادهای دو منظوره دام و طیور
- ۴- آشنایی با انواع نژادهای دام و طیور در کشور
- ۵- اصول و مقدمات پرورش دامهای بزرگ و کوچک
- ۶- اصول و مقدمات پرورش طیور
- ۷- خصوصیات جایگاههای پرورش دامهای بزرگ و کوچک
- ۸- خصوصیات انواع سالنهای پرورش طیور
- ۹- مواد خوراکی مورد استفاده در تغذیه دام و طیور
- ۱۰- تغذیه و نگهداری دام در حالات مختلف فیزیولوژیکی
- ۱۱- آشنایی با اصول تهیه جیره مناسب جهت طیور
- ۱۲- بهداشت دام (جایگاه - انفرادی)
- ۱۳- بهداشت طیور
- ۱۴- واکسیناسیون دام و طیور
- ۱۵- تولید مثل در دامهای بزرگ و کوچک (فحلی، تعیین و زمان مناسب تلقیح، جفتگیری و تلقیح دامها، تشخیص آبستنی، مراقبتهای لازم در طول آبستنی، مراقبت و تغذیه نوزادان)
- ۱۶- شیردوشی در گاو و روشهای آن

۱۷- رکوردگیری تولیدات دام و طیور

۱۸- بازاریابی محصولات دام و طیور

عملی :

۱- شناسایی خصوصیات ظاهری دام و طیور

۲- شناسایی نژادهای دام و طیور

۳- پرورش دامهای بزرگ و کوچک

۴- پرورش طیور

۵- آماده سازی جایگاه پرورش دامهای کوچک و بزرگ

۶- آماده سازی جایگاه پرورش طیور

۷- تغذیه و نگهداری دامهای بزرگ و کوچک

۸- تغذیه و نگهداری طیور

۹- واکسیناسیون دام و طیور

۱۰- شیردوشی در گاو

۱۱- رکوردگیری از محصولات دام و طیور

منابع و مراجع :

۱- راهنمای بیماریهای طیور - دکتر محمدحسین بزرگمهری فرد - سازمان اقتصادی کوثر ۱۳۷۵ .

۲- راهنمای کامل پرورش طیور - دکتر محسن فرخوی - سازمان اقتصادی کوثر - ۱۳۷۵ .

۳- بهداشت کاربردی در پرورش گاو - دکتر خلیل میرزاده - شابک : ۹۶۴-۹۱۷۳۵-۳-۶، چاپ الغدير .

۴- پرورش گوسفند - دکتر مرتضی عزت پور - شابک : ۹۶۴-۶۱۶۵-۴۶-X، کتابیران ۱۳۷۷ .

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی

نام درس: کاربرد کامپیوتر در دامپزشکی

کد درس:

تعداد واحد: ۲

پیشنیاز:

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

همنیاز: زبان فنی

عملی ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی بامبانی و اصول مقدماتی کامپیوتر و کسب مهارتهای لازم درارتباط با کار با کامپیوتر و نرم افزارهای کاربردی در دامپزشکی

سر فصل درس:

نظری :

۱- مبانی و اصول اولیه کامپیوترهای شخصی

مزایای بهره وری از کامپیوتر در شاخه‌های مختلف علمی - فنی - آزمایشگاهی - فعالیتهای عملی و خلاق
- نگاه به کامپیوتر به عنوان یک ابزار جهت تسهیل فعالیتهای عملیاتی - آیا کامپیوتر یک ماشین خلاق است؟
تاریخچه کامپیوترهای شخصی (PC) سخت‌افزار و نرم‌افزار (تعریف) طرح شماتیک داخلی یک (PC) (به صورت بلوک دیاگرام) چگونگی یک برنامه کامپیوتری در یک کامپیوتر شخصی اجراء می‌شود .
واحدهای مختلف تشکیل دهنده یک (PC): میکروپروسسور، واحدهای ورود و خروج واحدهای ذخیره سازی انبوه و واحد حافظه .

واحدپردازش مرکزی - سیر تاریخی پردازنده‌های inter سرعت پردازش پردازنده‌ها و روش تکاملی آنها و اهمیت افزایش سرعت پردازنده‌ها در چیست؟ عرض خطوط Data عرض خطوط Address انتخاب بهترین پردازنده‌ها - اصول و روش کار با اینترنت

عملی :

واحدهای ورودی و خروجی رایانه

صفحه کلید Keyboard، ماوس Mouse، صفحه نمایش Monitor، چاپگر و پلاترها Printers & Plotters

کار با نرم افزارهای کاربردی (NC) - (NU) - زرنگار Windows 95

ورودی اجمالی بر کاربردهای گسترده رایانه در آزمایشگاههای تشخیصی و تحقیقی دامپزشکی

کار بانرم افزارهای الایزای طاعون گاوی

کار با نرم افزار الایزای طیور

کار با سایر نرم افزارهای آزمایشگاهی بویژه نرم افزارهای آزمایشگاهی میکروبیولوژی و ویروس شناسی و

ایمونولوژی، معرفی بانک اطلاعاتی ویژه آزمایشگاه

تجزیه و تحلیل پایگاه اطلاعاتی آزمایشگاهی و انجام گزارش خبری

کارگاه اینترنت

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: میکروبیولوژی (قارچ، باکتری، ویروس) عمومی

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری ۳۲ ساعت

عملی ۴۸ ساعت

کد درس:

پیشنیاز:

همیناز:

هدف: یادگیری مفاهیم و روشهای متداول در باکتری‌شناسی، ویروس‌شناسی و قارچ‌شناسی

سر فصل درس:

نظری:

تاریخچه و تعریف میکروبیولوژی

دسته بندی باکتریها (مرفولوژی - رنگ آمیزی - تاکسونومی و نامگذاری)

تغذیه و رشد باکتریها (هتروتروفی و اتوتروفی - اکسیداسیون و تخمیر - متابولیسم انرژی زا)

ساختمان باکتریها (جداره - غشاء - کپسول - سیتوپلاسم - هسته - ریبوزوم - فلاژل - فیمبریه - هاگ)

ژنتیک باکتریها (ژنتیک و توارث - موتاسیون - ترانسفورماسیون - جنسیت - کنورسیون - ترانس دوکسین - پلاسمیدها)

روشهای ضد عفونی (حرارت - تشعشع - مواد شیمیایی)

آنتی بیوتیکها (تعریف - دستجات مختلف آنتی بیوتیکها - آنتی بیوتیکهای موثر بر جدار - آنتی بیوتیکهای موثر - برستز پروتئین - آنتی بیوتیکهای موثر بر DNA و RNA)

استرپتوکوکها (خصوصیات کلی - خصوصیات کشت - اهمیت بیماریزایی)

استافیلوکوکها (خصوصیات کلی - خصوصیات کشت - اهمیت بیماریزایی)

باسیلوسها (خصوصیات کلی - خصوصیات کشت - اهمیت بیماریزایی باسیلوس انتراسیس - کورینه باکتریومها و

اکتیو مایسس پیوژنز - خصوصیات کلی - خصوصیات کشت - اهمیت بیماریزایی)

خانواده آنتر و باکتریاسه (سالمونلاها - پروتوسها - کلی باسیل - کلبسیلا)

باکتریهای بی هوازی (خصوصیات کلی - کلستروید یومها - خصوصیات کشت - اهمیت بیماریزایی - معرفی

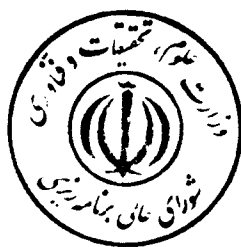
کلسترید یومهای معمول)

پاستورلاها (خصوصیات کلی - اهمیت بیماریزایی)
 بروسلاها (خصوصیات کلی - اهمیت بیماریزایی - اهمیت بهداشتی)
 مایکوباکتریومها (خصوصیات مرفولوژیک - خصوصیات کلی - بیماریهای سل و یون)
 ویروس شناسی (معرفی علم ویروس شناسی - جایگاه ویروسها در بین موجودات - تاریخچه - مرفولوژی ویروسها -
 ساختمان اجزاء ویروسها - تقارن - غشاء ویروسی - اسید نوکلئیک - پروتئینهای ویروسی - چرخه زندگی
 ویروسها - تکثیر ویروسها - اهمیت بیماریزایی ویروسها)
 قارچ شناسی (تعریف قارچ شناسی - تاریخچه - روشهای قارچ شناسی - دسته بندی قارچها - روشهای نمونه گیری
 وجداسازی - قارچهای جلدی - قارچهای احشایی - اهمیت بیماریزایی قارچها)
 عملی :

- آشنایی با آزمایشگاه میکروبیولوژی
- استریلیزاسیون و محیط سازی
- محیطهای کشت جامد و مایع
- کشت از محیط جامد و مایع
- آزمونهای نوع تنفس باکتریها
- آزمونهای نوع متابولیسم باکتریها
- حرکت در باکتریها
- رنگ آمیزی باکتریها
- محیطهای مخصوص آنتروباکتریاسه
- سلنیت
- مک کانگی
- EMB
- TSI
- اوره و سیتрат
- کشتهای بی هوازی
- استریتوکوکها
- استافیلوکوکها
- باسیلوسها
- کورینه باکتریومها
- اکتینومایسس ها
- آنتروباکتریاسه

- سالمونلا
- پروتوس
- کلی باسیل
- کلبسیلا
- کلستریدیومها
- آنتی بیوگرام
- آشنایی با آزمایشگاه ویروس شناسی
- تخم مرغ جنین دار
- تلقیح به داخل کیسه زرده
- تلقیح به داخل حفره آلاتوئیک
- تلقیح روی پرده کوریوآلاتوئیک
- آزمون HA
- آزمون HI
- اصول اولیه کشت قارچها
- اسلاید کالچر
- مشاهده مستقیم قارچها
- تشخیص اولیه
- مونت کردن نمونه های قارچی

منابع و مراجع :

- ۱- باکتری شناسی و قارچ شناسی بالینی دامپزشکی، دکتر نیره حکاک، ۱۳۶۴، ناشر: جهاد دانشگاهی .
- ۲- ویروس شناسی دامپزشکی بخش بیماریها، دکتر هادی کیوانفر، دکتر ناصر کریمی. شابک: ۳۹۰۳-۰۳-۹۶۴، ۱۳۷۶، ناشر: دانشگاه تهران
- 3- Microbiology and microbial infection , Le slie callier , Albert balows , man .
ussman 1998 .

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی

نام درس: بیماریهای مشترک انسان و دام

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

عملی ... ساعت

کد درس:

پیشنیاز: میکروبیولوژی عمومی

همنیاز:

هدف: شناخت بیماریهای مشترک انسان و دام و اهمیت کنترل و پیشگیری آنها

سر فصل درس:

نظری:

۱- مقدمه و تاریخچه

۲- تقسیم بندی بیماریهای مشترک (زئونوزهای مستقیم، زئونوزهای چرخه‌ای، متازئونوزها و ساپرو زئونوزها)

۳- اهمیت، پیشگیری و کنترل بیماریهای مشترک انسان و دام

۴-۱- سالمونلوز

۴-۲- شاربین

۴-۳- مسمشه

۴-۴- کلهتریديوز

۴-۵- بروسيلوز

۴-۶- استافیلوکوکوز

۴-۷- کلی باسيلوز

۴-۸- آبله گاوی

۴-۹- هاری

۴-۱۰- عفونتهای آرترو ویروس ها

۱۱-۴- استوماتیت و زیکولار

۱۲-۴- کیست هیداتیک

۱۳-۴- کرم کدوی غیر مسلح

۱۴-۴- کرم کدوی مسلح

۱۵-۴- توکسوپلاسموز

۵- آشنایی با روشهای بین المللی جهت پیشگیری و کنترل بیماریهای مشترک

منابع و مراجع :

۱- بیماریهای قابل انتقال بین انسان و حیوان (۶ جلدی)، ترجمه دکتر اسماعیل ذوقی، ۱۳۷۶، ناشر: موسسه

تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی .

نام درس: مسمومیت دام

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

عملی ... ساعت

کد درس:

پیشنیاز: مبانی داروشناسی دامپزشکی

همنیاز:

هدف: آشنایی با انواع سموم و نشانه‌های بالینی آنها در دامها و نحوه درمان آن

سر فصل درس:

۱- تعریف سم

۲- انواع سموم در دامپزشکی (شیمیایی، گیاهی، قارچی)

۳- روشهای دفع سم از بدن

۴- کمک به دفع سم از بدن یا پیشگیری از جذب آن (استفاده از مسهل - استفراغ آور - استفاده از تریاق)

۵- مسمومیت با مواد و سموم شیمیایی الف- شامل، سرب - آرسنیک - سلنیوم - فلوئور -

مولیدن - مس - روی

ب - شامل ارگانوفسفاتها - کارباماتها - وارفارین

۶- مسمومیت با گیاهان سمی: نیترات و نیتريت - اگزالات - دی کومارول - سرخس عقابی - جلبکها

۷- مسمومیت با سموم قارچی: آفلاتوکسین - ارگوت - اوکراتوکسین - اسپوریسمین

۸- گزش حیوانات: مارگزیدگی - گزش کنه (Tick Paralysis) - مسمومیت حاصل از خوردن سوسک

کانتاریدین (Chantharidin)

منابع و مراجع:

1- Veterinary Medicin . A textbook of the Diseases of cattle , sheep , pigs , Goats and horses . O.M.Raostits , D.C.Blood , C.C. Gay ,ISBN . 0 - 7020 - 1592 x 9780702015922. Eight Edition 1994 .

2- vetrinary toxicology , D.J-Humphreys 07020 1249 7 , 1988 - by : Bailliere tindall .

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: مبانی بهداشتی کشتارگاه و بهداشت گوشت

تعداد واحد: ۲

کد درس:

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

پیشنیاز: بیماریهای مشترک انسان و دام

عملی ۳۲ ساعت

همنیاز:

هدف: آشنایی با اصول بهداشت در کشتارگاه دام و طیور و حمل بهداشتی گوشت

سر فصل درس:

الف - نظری :

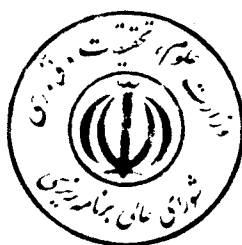
- ۱- آشنایی با تجهیزات و وسایل کشتارگاه (دام و طیور)
- ۲- اصول بهداشت در سالن کشتارگاه و پرسنل
- ۳- اصول بهداشتی کامیونهای حمل دام و طیور و سانههای انتظار
- ۴- اصول بهداشتی حمل دام و طیور، گوشت و فرآوردههای کشتارگاه
- ۵- اصول بهداشتی دفن زباله، تصفیه فاضلاب و کنترل حشرات، پرندگان و جوندگان در کشتارگاه
- ۶- آشنایی با عملیات کشتار دام
- ۷- آشنایی با اصول تغییرات پس از کشتار در دامها
- ۸- آشنایی با نحوه عمل آوری فرآوردههای اصلی و جنبی کشتارگاه (پودر گوشت، پودر خون، پودر استخوان و ...)
- ۹- آشنایی با اصول بازرسی قبل از کشتار دامها
- ۱۰- آشنایی با اصول بازرسی پس از کشتار دامها
- ۱۱- آشنایی با علائم کشتارگاهی و قضاوت بیماریهای مهم ویروسی
- ۱۲- آشنایی با علائم کشتارگاهی و قضاوت بیماریهای مهم باکتریایی
- ۱۳- آشنایی با علائم کشتارگاهی و قضاوت بیماریهای مهم انگلی
- ۱۴- آشنایی با انواع باقیماندههای شیمیایی در گوشت، خطرات آنها و قضاوت کشتارگاهی آنها
- ۱۵- آشنایی با بیماریهای مهم مشترک بین انسان و دام در کشتارگاه

ب: عملی

- ۱- بازدید از کشتارگاه، آشنایی با تجهیزات و وسایل کشتارگاه، آشنایی با نحوه عملیات کشتارگاهی
- ۲- بازدید از تصفیه خانه فاضلاب، واحد عمل آوری ضایعات کشتارگاه و دفن زباله کشتارگاه
- ۳- آشنایی با بازرسی قبل از کشتار و تشخیص دامهای سالم از غیر سالم
- ۴- آشنایی با نحوه بازرسی پس از کشتار
- ۵- آشنایی با علائم کشتارگاهی بیماریهای مختلف شایع در منطقه و قضاوت کشتارگاهی آنها
- ۶- بازدید از سالنهای بسته بندی گوشت و فرآورده های گوشت
- ۷- بازدید از کشتارگاه طیور

منابع و مراجع :

- 1- Meet hygiene - Gracey , JF and collins ISBN 0-7020-1496-6 (1992) by Baillene Tindell .
- 2- Manual of meet inspection for developing countries. Herenda - ,D ISBN 9251033048 .1994. FAO

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: مبانی آسیب شناسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

عملی ۳۲ ساعت

کد درس:

پیشنیاز: بافت شناسی پایه، کالبدشناسی مقایسه‌ای

همنیاز:

هدف: آشنایی با مفاهیم بنیادی آسیب‌شناسی عمومی و مطالعه تغییرات بافتها و مایعات بدن در طول بیماری

سر فصل درس:

الف - نظری :

۱- سلول

۱-۱- سلول طبیعی و پدیده هموستاز سلولی

۱-۲- آسیب سلولی و سازش پذیری

۲- دژنرسانس سلول

۳- نکروز، مرگ سلول و بافت

۴- تجمع مرضی رنگدانه‌ها و مواد معدنی در سلول و بافت

۵- اختلالات رشد

۶- ناهنجاریهای رشد (تراتولوژی)

۷- تئوپلازی یا رشدهای توموری

۸- اختلالات گردش خون

۹- التهاب در بافت

۱۰- ارتباط میزبان و انگل

ب - عملی :

مشاهده لامهای میکروسکوپی زیر :

۱- دژنرسانس درون و برون سلولی: تورم سلولی، دژنرسانس آبکی و چربی، هیالین در بافت پوششی، نقرس

و...

- ۲- نکروز: کازئوز، آبکی، انعقادی، گانگرن و زینکر
- ۳- اختلالات رنگدانه‌ای: آنتراکوز، ملانوز، هموسیدروز، بیلی روبین
- ۴- اختلالات گردش خون: پرخونی، خونریزی، ادم، هماتوم، ترمبوز، آمبولی، انفارکتوس
- ۵- اختلالات رشد در ارگانهای مختلف: آتروفی، هیپروتروفی، هیپرپلازی، متاپلازی
- ۶- التهاب‌ها: انواع اگزوداها، آبسه چرکی، سل ریوی و دیوسلولها
- ۷- تومورها: لنفوسارکوم، آدنوکارسینوم، فیبروسارکوم و...

منابع و مراجع :

- ۱- آسیب شناسی دامپزشکی (عمومی)، دکتر احمد عریان، ۱۳۶۵، ناشر: جهاد دانشگاهی دانشگاه شیراز .

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی

نام درس: اصول کالبدگشایی و نمونه برداری

تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت
عملی ۳۲ ساعت

کد درس:
پیشنیاز: مبانی آسیب شناسی
همنیاز:

هدف: آموزش اصول و روشهای کالبدگشایی و نمونه برداری و همچنین تفهیم و توصیف ضایعات در لاشه دام و طیور

سر فصل درس:

نظری :

۱- تعریف کالبدگشایی

۲- تغییرات پس از مرگ

۳- روشهای کالبدگشایی

۳-۱- ترتیب کالبدگشایی

۳-۱-۱- بازرسی خارجی

۳-۱-۲- بازرسی داخلی

۳-۲- روشهای کالبدگشایی و بازکردن لاشه در تک سمیها، نشخوارکنندگان، گوشتخواران، طیور

۴- معاینه جنین مرده

۵- روشهای نمونه برداری

۵-۱- انتخاب نمونه

۵-۲- جمع آوری و نگهداری

۵-۳- ارسال نمونه

۶- تهیه گزارش

عملی :

۱- آشنایی با ابزار و وسایل کار کالبدگشایی

۲- نحوه کار با هریک از آنها

۳- تشریح عملی انواع لاشه و بازرسی قسمتهای مختلف آن

شامل تک سمیها، نشخوارکنندگان، گوشتخواران، طیور و جنین

۳-۱- آماده سازی لاشه برای کالبدگشایی

۳-۱-۱- اجرای صحیح اعمال قبل و بعد از کالبدگشایی

۳-۱-۲- مختصات زمانی و مکانی کالبدگشایی

۳-۱-۳- مراعات اصول بهداشت فردی و محیط

۳-۱-۴- روشهای مختلف عملی انهدام لاشه

۳-۲- بازرسی خارجی لاشه

شامل بازرسی پوست، وضعیت ظاهری و اندامهای حرکتی در لاشه

۳-۳- بازرسی داخلی لاشه

۳-۳-۱- بازکردن محوطه بطنی و بازرسی احشاء شکمی

۳-۳-۲- بازکردن قفسه سینه و گردن و بازرسی اندامها

۳-۳-۳- بازکردن حفره لگنی و معاینه اندامهای داخلی آن

۳-۳-۴- بازکردن جمجمه و بیرون آوردن مغز

۳-۳-۵- بازکردن فضای بینی، ضمائم جمجمه و معاینه آن

۳-۳-۶- بازکردن ستون فقرات و بازرسی نخاع

۳-۳-۷- بازکردن مفاصل و معاینه آنها

۳-۳-۸- بازرسی ماهیچه ها

۳-۳-۹- بازرسی استخوان و مغز استخوان

۳-۳-۱۰- تشریح و بازرسی جنین مرده و متعلقات آن

۴- نمونه برداری عملی

اجرای عمل جمع آوری، نگهداری و ارسال نمونه از لاشه تک سمیها، نشخوارکنندگان،

گوشتخواران، طیور، جنین و متعلقات آن برای هیستوپاتولوژی، باکتری شناسی، ویروس شناسی، قارچ شناسی،

انگل شناسی، سم شناسی، هماتولوژی.

۵- تهیه گزارش

پروکردن برگه ارزش کالبدگشایی با استناد به آثار پاتولوژیک موجود در لاشه

۶- روشهای مختلف عملی انهدام لاشه

منابع و مراجع :

۱- کالبدگشایی، دستورالعمل ها و روشهای تشخیص، دکتر احمد عریان، ۱۳۷۳، ناشر: دانشگاه شیراز.

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی

نام درس: مقید کردن دام

کد درس:

پیشنیاز: کالبدشناسی مقایسه‌ای

همنیاز:

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: علمی

عملی ۴۸ ساعت

هدف: آشنایی با روشهای مقید نمودن دام و کاربرد این روشها در محیطهای مختلف نگهداری دام

سر فصل درس:

مقدمه :

- کلیات مربوط به مقید کردن سر گاو

- روشهای مقید کردن سر گاو شاخ دار

- روشهای مقید کردن سر گاو بدون شاخ

- روش گذاشتن حلقه در جدار میانی سوراخ بینی

- روش مقید کردن سر بوسیله بستن طناب به پشت گوش سر و فک فوقانی

- روش مقید کردن با استفاده از پنس دماغ گیر و کله گیر

کلیات مربوط به مقید کردن اندامهای حرکتی

- بلند کردن و مقید سازی اندام حرکتی پیشین گاو در داخل تراوایل

- بلند کردن و مقید سازی اندام حرکتی پیشین گاو در خارج تراوایل

- بلند کردن و مقید سازی اندام حرکتی پسین در داخل تراوایل

- بلند کردن و مقید سازی اندام حرکتی پسین در خارج تراوایل

- استفاده از روش هشت لاتین افقی

- استفاده از روش زنجیر قلاب دار

- استفاده از دم گاو جهت مقید کردن

- روشهای مختلف خوابانیدن گاو در روی زمین

- روش روئف

- روش ایتالیایی

- روش اشتوتگارت

مقیدکردن دم گاو

- بستن دم به گردن

- بستن دم به اندامهای پسین

- خم کردن دم به طرف بالا

- استفاده از گیره دم گیر

مختصری در ارتباط با مقیدکردن اسب

- استفاده از لواشه

- استفاده از چشم بند

- مقید کردن دست اسب

- مقید کردن پای اسب

- استفاده از طناب چرمی

- روشهای خوابانیدن اسب (روش برلین - روش مونیخ - روش دانمارکی - روش اشتوتگارت)

- انواع روشهای مقید کردن دام کوچک

مختصری از داروهای آرامبخش جهت مقید کردن

- آسپرومازین

- زایلازین

- داروهای بی حسی موضعی

منابع و مراجع :

۱- معاینه بالینی گاو ، گوستا و رزنبرگر ، مترجمین (دکتر سامان رسول نژاد فریدونی - دکتر مرتضی گرجی دوز)،

۱۳۷۱. انتشارات جهاد دانشگاهی دانشگاه تهران .

2- Veterinary clinical diagnosis - W.R. KEIY ISBN : 0-7020-0906-7 1984 .

Baillier tindall.

3- Clinical textbook for veterinary technicians 4th , Dennis M.Mccurnin ISBN :

0-7216-2196-1 1998 by: W.D.Saunders company .

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: قرنطینه دامپزشکی

کد درس:

تعداد واحد: ۲

پیشنیاز: بیماریهای مشترک انسان و دام

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

همنیاز: بهداشت و مبارزه با بیماریهای کرم ابریشم و زنبور عسل، مبارزه با بیماریهای عفونی

عملی ۳۲ ساعت

نسخوارکنندگان - تک سمیها، طیور، دامهای کوچک، مبارزه با بیماریهای انگلی

هدف: آشنایی با اصول و مقررات قرنطینه‌ای و نحوه کار در ایستگاههای قرنطینه

سر فصل درس:

الف - نظری :

۱- تاریخچه قرنطینه

- تاریخچه قرنطینه در دنیا

- تاریخچه قرنطینه در ایران

۲- تعاریف و انواع قرنطینه

- تعریف

- قرنطینه دامی

- قرنطینه انسانی

- قرنطینه عمومی

۳- اصول و مقررات قرنطینه‌ای

- اصول و مقررات قرنطینه‌ای برای صادرات ترانزیت و یا واردات انواع دام زنده

- اصول و مقررات قرنطینه‌ای برای صادرات فرآورده‌های دامی

- اصول و مقررات قرنطینه‌ای برای صادرات انواع آبزیان و فرآورده‌های آنها

- اصول و مقررات قرنطینه‌ای برای صادرات و واردات و ترانزیت طیور و فرآورده‌های آنها

۴- اهمیت بهداشتی جایگاه در قرنطینه‌های دامی

- استانداردهای فنی و بهداشتی در قرنطینه‌های داخلی

- استانداردهای فنی و بهداشتی در قرنطینه‌های مرزی
- دستورالعمل‌های بهداشتی در قرنطینه‌های داخلی و مرزی
- ۵- اهمیت قرنطینه در امور اقتصادی

- ارزیابی خطر حاصل از صادرات واردات و یاترانزیت انواع دام زنده و فرآورده‌های آنها
- ارزیابی خطر حاصل از صادرات واردات و یا ترانزیت طیور و فرآورده‌های آنها
- ارزیابی خطر حاصل از صادرات واردات و یا ترانزیت انواع آبزیان و فرآورده‌های آنها

ب: عملی

- ۱- حضور در ایستگاه قرنطینه مرزی و بین استانی
- بازرسی دامها و فرآورده‌ها در قرنطینه‌های مرزی
- بازرسی دامها و فرآورده‌ها در قرنطینه‌های داخلی (بین استانی)
- ۲- نحوه بازرسی و اقدامات قرنطینه‌ای در موارد زیر :
- فرآورده‌های خوراکی (دریایی - طیور - دامی)
- فرآورده‌های غیرخوراکی
- ۳- اصول نمونه برداری و اقدامات آزمایشگاهی فرآورده‌های خوراکی و غیر خوراکی
- ۱- فعالیت قرنطینه سازمان دامپزشکی کشور - انتشارات ۱۳۷۸ .
- ۲- قانون سازمان دامپزشکی کشور - مصوب سی ام خرداد ماه ۱۳۵۰ .

3- International animal health code mammals , bird and bees .

9th Edition .ISBN .92 - 9044-485-1 2000 , by office international des Epizootics .

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

عملی ۳۲ ساعت

کد درس:

پیشنیاز: مبانی داروشناسی دامپزشکی - مقیدکردن دام

همنیاز:

هدف: طریقه مصرف داروهای مختلف ومایه کوبی را بداند و انجام دهد.

سر فصل درس:

نظری:

۱- مقدمه

۲- واکسن چیست؟

۳- انواع واکسنها

۴- روشهای مختلف تزریق و خوراندن دارو

۵- زنجیره سرد (شرایط نگهداری انواع واکسنها از زمان تحویل تا کاربرد)

۶- واکنشهای ناشی از کاربرد واکسن و دارو

۷- فواصل لازم برای مایه کوبی های مختلف

۸- نقش مایه کوبی در بهداشت

۹- ضدعفونی وسایل تزریقی

۱۰- آشنایی باشرایط واکسن های سالم

۱۱- شناسایی سن انواع مختلف دامها

۱۲- اهمیت گزارش نویسی و اطلاع رسانی

عملی:

۱- مقیدکردن دام برای تزریق

۲- تعیین سن دامها

۳- روشهای تزریق انواع واکسن در گاو

- ۴- روشهای تزریق انواع واکسن در گوسفند
- ۵- روشهای تزریق انواع واکسن در تک سمیان
- ۶- روشهای تزریق انواع واکسن در دامهای کوچک
- ۷- روشهای کاربرد انواع واکسن در طیور
- ۸- روشهای تزریق و خوراندن دارو در دامهای مختلف
- ۹- شناخت لوازم و تجهیزات در تزریقات

منابع و مراجع :

1- Veterinary Clinical diagnosis 3rd Edition . W.R.Kelly ISBN : 0-7020-0906-7
by : Baillier Tindall

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: بهداشت و مبارزه با بیماریهای کرم ابریشم

تعداد واحد: ۲

کد درس:

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

پیشنیاز: میکروبیولوژی عمومی - مبانی داروشناسی دامپزشکی

عملی ۳۲ ساعت

همنیاز:

هدف: آشنایی فراگیران با نحوه پرورش کرم ابریشم و چگونگی مبارزه اولیه با بیماریهای آن

سر فصل درس:

الف - نظری :

- ۱- پرورش کرم ابریشم: تاریخچه کرم ابریشم و اهمیت پرورش آن، نژادهای کرم ابریشم، مورفولوژی کرم و پروانه ابریشم، اندامهای داخلی کرم ابریشم، تفریح تخم نوغان، مراحل رشد، غدههای ابریشم، تغذیه کرم ابریشم، تنیدن پيله، پيله‌های تخم‌گیری، پيله‌های مخصوص گرفتن ابریشم، تلمبار، شرایط نگهداری
- ۲- بیماریهای کرم ابریشم و مبارزه اولیه با آنها

۲-۱- بیماریهای ویروسی: پلی هیدروسیس هسته‌ای، پلی هیدروسیس پلاسمایی، فلاشری عفونی،

دنسونوکلئوزیس، گاتین

۲-۲- بیماریهای باکتریایی: فلاشری، بیماریهای گوارشی، سیتی سمی، سوتو، کورت

۲-۳- بیماریهای قارچی: موسکاردین، اسپرژیلوس

۲-۴- بیماریهای انگلی (تک یاخته): پیرین

۲-۵- بیماریهای غیر عفونی: مسمومیت‌ها

۲-۶- آفات: مگس اوزی، مورچه، سوسک

۳- اصول بهداشت

۳-۱- نحوه ضد عفونی و ضد عفونی کننده‌ها (اشکال و ترکیبات، حجم مورد نیاز در هر واحد سطح، محاسبه

رقت‌ها)

۳-۲- بهداشت جایگاه: تهویه، رطوبت، نور، لوازم و تجهیزات

۳-۳- بهداشت تغذیه

۳-۴- روشهای آزمایشگاهی جهت اطمینان از سلامت تخم ها

۳-۵- بهداشت نوغان و کرم ابریشم (چگونگی نگهداری، ضدعفونی، شستشو و...)

۳-۶- از بین بردن تخم و کرم آلوده

۴- قوانین دامپزشکی

تذکر: موارد مربوط به بیماریها (بند دوم) با تاکید بر نمونه گیری، بکارگیری دارو و نحوه مبارزه با بیماریها گفته شود.

ب: عملی:

۱- تشریح کرم ابریشم

۲- آشنایی عملی با مراحل رشد: تلمبار، تخم بارور، نوزاد، سنین مختلف، پوست اندازی، تشکیل پيله، خروج از

پيله، پروانه ماده و نر، تخم ریزی، جمع آوری تخم ها

۳- تغذیه و رفتار با کرم ابریشم

۴- عملیات نمونه گیری

۵- عملیات ضدعفونی، شستشو و مصرف دارو (جایگاه، نوغان، کرم)

۶- عملیات معدوم نمودن تلمبارهای شدیداً آلوده

۷- تهیه اسلاید و لام میکروسکوپی از بیماریها و آفات و عملیات آزمایشگاهی

۸- بازدید از مراکز نوغانداری و شرکت نوغان

۹- بازدید از کارخانه تهیه نخ ابریشم از پيله

تذکر: در قسمت عملیات علاوه بر موارد خواسته شده تعدادی جعبه نوغان در اختیار دانشجویان قرار داده شود تا کلیه مراحل پرورش را شخصاً انجام دهند (از تخم تا پروانه و نهایتاً تخم ریزی و جمع آوری تخم).

منابع و مراجع:

۱- کرم ابریشم و بیماریهای آن، دکتر عزیز اصلانی، ۱۳۷۵، ناشر: انتشارات جهاد دانشگاهی دانشگاه تهران.

۲- نگهداری کرم ابریشم و کاشت نهال توت، دکتر کامبیز ناظر عدل، ۱۳۶۸، ناشر: انتشارات عمیدی.

۳- اصول نوغانداری، اسماعیل اعتباری، ۱۳۶۹، ناشر: شرکت سهامی پرورش کرم ابریشم.

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: بهداشت و مبارزه با بیماریهای زنبور عسل

تعداد واحد: ۲

کد درس:

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

پیشنیاز: میکروبیولوژی عمومی - مبانی داروشناسی دامپزشکی

عملی ۴۸ ساعت

همنیاز:

هدف: آشنایی فراگیران با نحوه پرورش زنبور عسل و چگونگی مبارزه اولیه با بیماریهای آن

سر فصل درس:

الف - نظری :

۱- مقدمه و تاریخچه

۲- آناتومی و فیزیولوژی: ساختمان بدن زنبور عسل، غدد مترشحه، سیستم تنفسی، دستگاه عصبی، دستگاه گوارش، دستگاه تناسلی، دستگاه ایمنی .

۳- بیولوژی :

۱-۳- چرخه زندگی (تخم، لارو، شفیره، پرورش نوزادان، زنبور کارگر، ملکه، زنبور نر) و تقسیم کار

۲-۳- همبستگی و همکاری در کندو

۳-۳- حواس زنبور عسل

۴-۳- تعیین و تشخیص موقعیت مکانی

۵-۳- زبان زنبور عسل

۶-۳- تغییرات جمعیتی در طول سال: پیش بچه، پس بچه، جفتگیری

۴- پرورش زنبور عسل

۱-۴- آماده سازی برای بهار

۲-۴- تقویت و متراکم سازی جمعیت کندو

۳-۴- پیشگیری از بچه دهی

۴-۴- تکثیر مصنوعی کندو

۵-۴- تعویض ملکه - تولید ملکه

۶-۴- کوچ

۴-۷- جمع آوری عسل - فراوری موم

۴-۸- تغذیه زمستانه و زمستان گذرانی

۴-۹- یادداشت‌های زنبورداری

۵- بیماری‌های زنبور عسل

۵-۱- بیماری‌های نوزادان

- بیماری‌های باکتریایی: لوک آمریکایی، لوک اروپایی

- بیماری‌های ویروسی: نوزاد کیسه‌ای

- بیماری‌های قارچی: نوزاد گچی، نوزاد سنگی

- بیماری‌های انگلی: واروا

۵-۲- بیماری‌های زنبوران بالغ

- بیماری‌های انگلی: بیماری‌های تنفسی (آکاریوز)، نوزما، اسهال آمیبی

- بیماری‌های باکتریایی: سپتی سمی

- بیماری‌های ویروسی: پارالزی (فلجی)

- بیماری‌های غیرعفونی: مسمومیت، بیماری بهاره، اسهال، بیماری‌های ارثی و ناقص الخلقه‌ها

۶- بهداشت و پیشگیری از بیماری‌ها: محل اسکان کندوها، قوی نگهداشتن کندوها، تغذیه (تحریکی و...)، رعایت

بهداشت (محیط، وسایل، قاب و...)، خرید و فروش ملکه و کندو و وسایل مربوطه، قرنطینه

۷- مبارزه با بیماری‌های زنبور عسل: درمان دارویی (شیمیایی)، درمان فیزیکی و مکانیکی، ضدعفونی، از بین

بردن کندوهای شدیداً آلوده

۸- اصول نمونه‌گیری و ارسال به مراکز تشخیص: عسل، موم، لارو، شفیره، زنبور شامل نمونه‌گیری باکتریایی،

ویروسی، قارچی، انگلی و مسمومیت

۹- آفات زنبور عسل و مبارزه با آنها: پروانه موم خوار، سوسک، شپشک، زنبورهای وحشی، مورچه، انگل گرده،

موش، پرنده زنبورخوار، حیوانات وحشی

۱۰- آشنایی با قوانین دامپزشکی

ب: عملی

۱- مشاهده ساختمان بدن زنبور

۲- مشاهده لامهای باکتری، انگلی و قارچی

۳- فیلم راجع به پرورش زنبور عسل

۴- بازدید از زنبورستان و آشنایی با اصول زنبورداری (طبق سرفصل نظری)

۵- نمونه‌گیری (کار با کندو و زنبور)

۶- ضدعفونی کردن کندو

۷- دارو دادن به کندو

۸- از بین بردن کندوهای آلوده

منابع و مراجع :

- ۱- زنبور عسل و پرورش آن، دکتر نعمت اله شهرستانی، ۱۳۶۸، ناشر: سپهر .
- ۲- زنبور عسل، آفات، شکارچیان و بیماریهای آن، دکتر غلامحسین وثوقی، دکتر نبیان، شابک: ۰۷۵۳-۰۱-۹۲۴، ناشر: مرکز نشر دانشگاهی .

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: کمکهای اولیه در دامپزشکی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

عملی ۴۸ ساعت

کد درس:

پیشنیاز: مبانی داروشناسی دامپزشکی

همنیاز: مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی

هدف: انجام کمکهای اولیه در مواقع اضطراری

سر فصل درس:

الف - نظری

- ۱- تعریف کمکهای اولیه
- ۲- آشنایی با فوریتهای دامپزشکی (تهیه فهرست فوریتهای دامپزشکی)
- ۳- تشخیصهای اولیه بیماری
- ۴- شوک

۴-۱ شوک هیپوولمیک Hypovolemic shock

۴-۲ ایجاد حساسیت Allergic Reaction

۴-۳ شوک آنافیلاکسی Anaphylactic shock

۴-۴ ضعف مفرط

۵- گزشها و نیشها

۵-۱ مار

۵-۲ عقرب

۵-۳ حشرات

۶- جراحات وارد بر

۶-۱ مفاصل

۶-۲ عضلات

۶-۳ استخوان (شکستگیها)

۷- خونریزی و زخم

۷-۱- خونریزیهای داخلی

۷-۲- خونریزیهای خارجی

۷-۳- زخم

۷-۴- قطع عضو

۷-۵- زخمهای بسته

۷-۶- کزاز

۸- سوختگیها

۹- مسمومیتها

۹-۱- خوراکی

۹-۲- استنشاقی

۱۰- بانداز و پانسمان

۱۰-۱- بانداز

۱۰-۲- پانسمان

۱۱- لوازم ضروری برای کمکهای اولیه (First aid kits)

۱۲- آشنایی با سیستمهای اطلاع رسانی، خبرگیری و خبررسانی فوریتهای دامپزشکی

ب: عملی

۱- مهار دام و کارکردن با آن

۲- انجام انواع تزریقات

۳- آماده کردن وسایل لازم و کار با انواع لوازم کمکهای اولیه

۴- انواع خونبندی

۵- آتل بندی

۶- بانداز

۷- انواع پانسمان

۸- تمرین چند مورد فوریت دامپزشکی

۹- آشنایی با استفاده از انواع داروهای ضدشوکی (ایپی نفرین و...)

منابع و مراجع :

۱- مراقبت از زخم در دامهای بزرگ، دکتر ایرج نوروزیان، ۱۳۷۰، دانشگاه تهران .

2- First aid hand book . William shatna . 1-800-621-6244 1994 .

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی

نام درس: بهداشت دام (۱)

کد درس:

تعداد واحد: ۳

پیشنیاز: میکروبیولوژی عمومی - اصول پرورش دام و طیور -

نوع واحد: نظری ۳۲ ساعت

همنیاز: مسمومیت دام، مبارزه با بیماریهای عفونی نشخوارکنندگان، تک سمیها، طیور،

عملی ۴۸ ساعت

دامهای کوچک، مبارزه با بیماریهای انگلی

هدف: شناخت اصول بهداشتی دام و جایگاه

سر فصل درس:

۱- مقدمه

- ۲- مشخصات دام سالم: درجه حرارت در انواع دامها، ضربان نبض، تنفس، دوره شیردهی در نژادهای مختلف گاو و گوسفند، دوران فحلی و آبستنی در انواع دامها، وضعیت پستان، اندامهای حرکتی، ظاهر عمومی دام
- ۳- اثرات عوامل محیطی روی دام
- ۴- اصول ساختمانی جایگاه دام (گاو داشتی، گوسفند و بز، اسب). ظرفیت، نقشه تیپ برای ظرفیتهای مختلف، فواصل

۵- جایگاه گاو شیری و پرواری: جایگاه بسته، باز، شیردوشی، جایگاه گاو گوشتی، جایگاه گوساله

۶- انواع مواد ضد عفونی کننده

۷- کاربرد مواد ضد عفونی در بهداشت دام (جایگاه، وسایل شیردوشی و..)

۸- بهداشت و نظافت دام و جایگاه: بهداشت انفرادی دام، نظافت و بهداشت محوطه و جایگاه (سم پاشی،

ضد عفونی و...

۹- قفسه داروها در گاو داریه و اسبداریها

۱۰- روش حذف فضولات و دفع بهداشتی آن

۱۱- روشهای مختلف ازبین بردن لاشه

۱۲- سیستمهای بهداشتی فاضلاب دامداریها و مرغداریها

۱۳- اصول ساختمانی جایگاه طیور (گوشتی، تخمی، سالنهای جوجه کشی و...) و بهداشت آن: محل، کف و

بستر، درب و پنجره و سقف، نور، آبخوری و دانخوری، درجه حرارت، تهویه، وضعیت عمومی گله و...
عملی:

۱- بررسی دام سالم

۲- ضدعفونی و شعله افکنی جایگاه

۳- سمپاشی دام

۴- بازدید از واحدهای پرورش طیور، گاوداری، اسبداری و گوسفندداری (صنعتی و سنتی) و بررسی مراحل دفع
بهداشتی فضولات، لاشه و سیستم فاضلاب آنها.

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی

نام درس: مبارزه با بیماریهای عفونی نشخوارکنندگان

تعداد واحد: ۳

کد درس:

نوع واحد: نظری ۴۸ ساعت

پیشنیاز: میکروبیولوژی عمومی - مبانی داروشناسی دامپزشکی

عملی... ساعت

همنیاز: مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی

هدف: آشنایی با بیماریهای عفونی مهم نشخوارکنندگان و نحوه پیشگیری و چگونگی مبارزه اولیه با آنها

سر فصل درس:

۱- بیماریهای باکتریایی در گاو و مبارزه اولیه با آنها:

پیلونفریت واگیر گاوان - لنفانژیت قرچه‌ای در گاو - لیستریوز - شاربن - شاربن علامتی - هموگلوبینوری
باسیلی - انتروتوکسمی - اسهال گوساله‌ها - سالمونلوز - پاستورلوز - بروسلوز - سل - یون - اکتینومیکوز -
اکتینوباسیلوز - ذات‌الجنب و ذات‌الریه واگیر گاوان .

۲- بیماریهای ویروسی در گاو و مبارزه اولیه با آنها

جنون گاوی - تب سه روزه - لوكوز - تب برفکی - تب نزله‌ای بدخیم - اسهال ویروسی گاوان (BVD) -
رینوتراکیت عفونی گاو (IBR) - هاری - هاری کاذب - زگیل - آبله گاوی - آبله گاوی کاذب - اسهال ویروسی
گوساله‌ها .

۳- بیماریهای باکتریایی در گوسفند و بز و مبارزه اولیه با آنها

تورم پنیری عقده‌های لنفی - شاربن - براکسی - انتروتوکسمی - سالمونلاز - پاستورلوز - بروسلوز -
گندیدگی سم عفونی گوسفند - ملیوئیدوز - ذات‌الجنب و ذات‌الریه واگیر گوسفند و بز - آگالاکسی

۴- بیماریهای ویروسی در گوسفند و بز و مبارزه اولیه با آنها

تب برفکی - طاعون نشخوارکنندگان کوچک - آدنوماتوز ریوی - هاری - اسکرپی - بوردر - اکتیمای واگیر

۵- بیماریهای انگلی در گاو و مبارزه اولیه با آنها:

انگل‌های ریوی - هیپودرما - همونکوس - تیلریوز - بابزیوز - آناپلاسموز

۶- بیماریهای انگلی در گوسفند و بز و مبارزه اولیه با آنها :

فاسیولوز - انگل ریوی گوسفند - هیودرما - همونکوس - تیلریوز - بایزیوز - آناپلاسموز

۷- بیماریهای قارچی در نشخوارکنندگان و مبارزه اولیه با آنها :

موکورومیکوز - اسپرژیلوز - کچلی - لنفانژیت - ریتوسپوریديوز

۸- بیماریهایی که لاشه یا دام باید معدوم شود و نحوه معدوم کردن بهداشتی لاشه

۹- نحوه گزارش نویسی

تذکر: کلیه بیماریها در حد آشنایی گفته شود و تاکید مطالب بر نحوه کنترل و مبارزه باشد .

منابع و مراجع :

۱- طب داخلی دامهای بزرگ ، ۴ جلدی ، دکتر مرتضی گرجی دوز، دکتر صافی، دکتر سیفی، دکتر رئوفی و....

شابک: x-۷۰-۶۶۲۵-۹۲۴-۱۳۷۸، ناشر: انتشارات نوربخش

2- Veterinary Medicin . A textbook of the Diseases of cattle , sheep , pigs , goats and horses . O.M.Raostits , D.C.Blood , C.C. Gay , Eight Edition 1994 .

ISBN . 0 - 7020 - 1592 x

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیار دامپزشکی

نام درس: مبارزه با بیماریهای عفونی تک سمیها

تعداد واحد: ۲

کد درس:

نوع واحد: نظری ۳۲ ساعت

پیشنیاز: میکروبیولوژی عمومی - مبانی داروشناسی دامپزشکی

عملی... ساعت

همنیاز: مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی

هدف: آشنایی با بیماریهای عفونی مهم تک سمیها و نحوه پیشگیری و چگونگی مبارزه اولیه با آن

سر فصل درس:

۱- مقدمه، مشخصات دام سالم

۲- بیماریهای عفونی باکتریایی و چگونگی مبارزه اولیه با آن: لنفانژیت اولسراتیو، بروسلوز، مسمشه، لپتوسپیروز،

کزاز، سالمونلوز، سل، کویاگورم، بورلیوز

۳- بیماریهای عفونی ویروسی و چگونگی مبارزه اولیه با آن: پنومونی، طاعون اسبی، کم خونی واگیر اسبان، آنفلوآنزای اسبی، استوماتیت وزیکولار، رینوپنومونیت اسبان، آرتریت ویروسی اسبان، هاری، پایلوماتوز

۴- بیماریهای عفونی انگلی و چگونگی مبارزه اولیه با آن: استرونیلوزیس، آسکاریازیس، اکسیوریس، هابروئما، ایکتیوکولوس، کوکسیدیوز، بابزیوز، دورین

۵- بیماریهای عفونی قارچی و چگونگی مبارزه اولیه با آن: درماتوفیتوزیس، اسپریلوزیس، کریپتوکوکوزیس

۶- نحوه گزارش نویسی

تذکر: کلیه بیماریها در حد آشنایی گفته شود و تاکید مطالب بر نحوه کنترل و مبارزه باشد.

منابع و مراجع:

۱- طب داخلی دامهای بزرگ (۴ جلدی)، دکتر مرتضی گرجی دوز، دکتر صافی، دکتر سیفی، دکتر رشوفی و...

شابک: x-۰۷-۶۶۲۵-۹۶۴-۱۳۷۸، ناشر: انتشارات نوربخش

2- Equine internal medicine , reed , Bayly ISBN : 0-7216-3524-5 ,1998

3- Out line of the clinical diagnosis in the horse 1996 , pinsent & Fuller , ISBN :

0-6320-41366,1996

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی

نام درس: مبارزه با بیماریهای عفونی طیور

کد درس:

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

پیشنیاز: میکروبیولوژی عمومی - مبانی داروشناسی دامپزشکی

عملی... ساعت

همنیاز: مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی

هدف: آشنایی با بیماریهای عفونی مهم طیور و نحوه پیشگیری و چگونگی مبارزه اولیه با آن

سر فصل درس:

۱- مقدمه: تعریف سلامتی و بیماری، مشخصات طیور سالم

۲- بیماریهای ویروسی و چگونگی مبارزه اولیه با آن: نیوکاسل، برونشیت عفونی، گامبورو، آنفلوآنزا، ماریک ولکوز، آبله، آنفالومیلیت، لارنگوتراکیت.

۳- بیماریهای باکتریایی و چگونگی مبارزه اولیه با آن: کلی باسیلوز، میکوپلاسماوز، سالمونلوز، عفونت زرده و بندناف، کریزای عفونی، پاستورلوز

۴- بیماریهای انگلی و قارچی و چگونگی مبارزه اولیه با آنها: آسپرژیلوز، کوکسیدیوز، رایتینیاها، هیمنولیس، آسکاریس، هتراکس، سنگاموس

۵- استراتژی مبارزه با بیماریهای طیور

۶- نحوه گزارش نویسی

تذکر: کلیه بیماریها در حد آشنایی گفته شود و تاکید مطالب بر نحوه کنترل و مبارزه باشد.

منابع و مراجع:

۱- راهنمای بیماریهای طیور، دکتر محسن بزرگمهری فرد، دکتر بهرام شجاعدوست و...، ۱۳۷۵، واحد آموزش و پژوهش - معاونت کشاورزی سازمان اقتصادی کوثر.

2- Disease of poultry , B.W.calnek ISBN : 07234 2955 -3 , 1997 by : Mosby and wolfe

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی

نام درس: مبارزه با بیماریهای عفونی دامهای کوچک

تعداد واحد: ۱

کد درس:

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

پیشنیاز: میکروبیولوژی عمومی - مبانی داروشناسی دامپزشکی

عملی... ساعت

همنیاز: مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی

هدف: آشنایی با بیماریهای عفونی مهم دام کوچک و نحوه پیشگیری و چگونگی مبارزه اولیه با آن

سر فصل درس:

۱- مقدمه

۲- بیماریهای ویروسی و چگونگی مبارزه اولیه با آن: هاری، دیستمپر، هپاتیت عفونی سگها (ICH) بیماری پاروویروس، پارانفلوآنزا، پن لوکوپنی

۳- بیماریهای انگلی و چگونگی مبارزه اولیه با آن:

الف - انگلهای خارجی: آلودگی به انواع شپش، کنه، کک و جرب در سگ و گربه

ب - انگلهای داخلی: تنیاهای، اکینووکوکوس، انکیلوستوما، آسکاریسها

۴- بیماریهای قارچی و چگونگی مبارزه اولیه با آن: مروری بر بیماریهای قارچی پوست (درماتوفیتوز سگ و گربه)

۵- بیماریهای باکتریایی و چگونگی مبارزه اولیه با آن: لپتوسپیروز، تورم عفونی نای و برونشها در سگ

(Kennel caughe)، پیودرما

۶- انواع واکسن و واکسیناسیون در سگ و گربه

۷- کلیات بهداشتی در مورد کنترل و پیشگیری از بیماریها در دامهای کوچک

۸- نحوه گزارش نویسی

تذکر: کلیه بیماریها در حد آشنایی گفته شود و تاکید مطالب بر نحوه کنترل و مبارزه باشد.

منابع و مراجع:

Textbook of veterinary internal medicine : diseases of the dog and cat , 5th Edition . Stephen J. Ettinger and Edward c. Feldman . ISBN : 0-7216-7256-6 .
2-volume set . 1999 , by : W.B. Sanders company .

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی

نام درس: مبارزه با بیماریهای انگلی دام (کرمهای گرد و کرمهای یهن)

تعداد واحد: ۲

کد درس:

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

پیشنیاز: مبانی داروشناسی دامپزشکی - اصول پرورش دام و طیور

عملی ۳۲ ساعت

همنیاز: مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی

هدف: آشنایی با بیماریهای مهم ناشی از کرمهای انگلی و نحوه پیشگیری و چگونگی مبارزه اولیه با آن

سر فصل درس:

۱- تعریف انگل و اهمیت آن - نقش تشخیص و مبارزه

۲- کلیاتی در مورد طبقه بندی و سیر تکاملی

۳- انگلهای حیوانات اهلی

- نماتودهای شیردان نشخوارکنندگان - نماتودهای بزرگ (همونکوس)، نماتودهای متوسط (گروه استرناژیا)،

نماتودهای کوچک (گروه تریکواسترونزیلوس)

- انگلهای روده کوچک و بزرگ نشخوارکنندگان و اهمیت آنها: مونیزیاها، استلیزیا، هلیکومترا، یونوستوموم،

تتواسکاریس، نماتودیروس

- انگلهای کبدی و اهمیت آنها: دیکروسلیوم، فاسیولا، اورنیتوبیلارزیا

- انگلهای گوشتخواران و اهمیت آنها: تنیاها، اکینووکوکوس، انکیلوستوما، آسکاریس ها

- انگلهای تک سمی ها و اهمیت آنها: آنوپلوسفالا، استرونگل ها، پاراآسکاریس، هابروئما

- انگلهای طیور و اهمیت آنها: رایتیناها، همینولیس، آسکاریس، هتراکیس، سنگاموس

۴- اهمیت بهداشتی انگلها و روشهای پیشگیری و مبارزه اولیه با آنها

تذکر: توضیحات راجع به انگلها در حد آشنایی کلی بوده و تاکید مطالب بر اصول کنترل و مبارزه بهداشتی

ب: عملی

۱- تشخیص ماکروسکوپی کرمها

۲- تفریق سستودها، ترماتود و نماتودها بطور ماکروسکوپی

- ۳- مشاهده لامهای میکروسکوپی از انگلهای گفته شده در قسمت نظری
- ۴- روشهای نمونه‌گیری جهت تشخیص آلودگی انگلی (نشخوارکنندگان، تک سمیها، گوشتخواران و طیور):
نمونه‌برداری از مدفوع، خون، ادرار، پوست و ترشحات
- ۵- طرز بسته بندی و ارسال نمونه به آزمایشگاه
- ۶- طرز تهیه محلولهای مورد نیاز برای نگهداری انگلهای کرمی (الکل ۷۰٪، الکل گلیسرین، فرمالین با رفتهای مختلف و...)
- ۷- آزمایش میکروسکوپی مدفوع برای دیدن تخم انگلها (مستقیم، شناورسازی و...)
- ۸- آزمایش مدفوع برای دیدن نوزاد انگلها
- ۹- آزمایش خون برای دیدن میکروفیلرها
- ۱۰- روشهای خوراندن داروهای ضد انگل (خوراندن، تزریقی، Pour on)

منابع و مراجع :

- ۱- کرم‌شناسی دامپزشکی (۳ جلدی)، دکتر علی اسلامی، جلد اول و دوم: ۱۳۷۰ و جلد سوم ۱۳۷۶، ناشر: انتشارات دانشگاه تهران .

دوره: کاردانی علمی - کاربردی بهداشتیاری دامپزشکی

نام درس: مبارزه با بیماریهای انگلی دام (تک یاخته‌ها و بندپایان)

تعداد واحد: ۲

کد درس:

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

پیشنیاز: مبانی داروشناسی دامپزشکی - اصول پرورش دام و طیور

عملی ۳۲ ساعت

همنیاز: مایه کوبی و تزریقات در دامپزشکی

هدف: آشنایی با بیماریهای مهم ناشی از انگلهای تک یاخته و بند پا و نحوه پیشگیری و چگونگی مبارزه اولیه با آن

سر فصل درس:

الف - نظری :

۱- کلیاتی راجع به تک یاخته ها

۲- آشنایی با انگل بابزیا و بیماریهای ناشی از آن

۳- آشنایی با انگل تیلریا و آناپلاسما و بیماریهای مربوطه

۴- آشنایی با انگل تریپانوزوما و بیماریهای مربوطه

۵- آشنایی با انگل آیمریا و بیماریهای مربوطه

۶- کلیاتی راجع به بندپایان

۷- آشنایی با مگس‌ها و بیولوژی آنها

۸- آشنایی با پشه‌ها و بیولوژی آنها

۹- آشنایی با ساس‌ها و بیولوژی آنها

۱۰- آشنایی با کک‌ها و بیولوژی آنها

۱۱- آشنایی با شپش‌ها و بیولوژی آنها

۱۲- آشنایی با کنه‌ها و بیولوژی آنها

۱۳- آشنایی با جرب‌ها و بیولوژی آنها

۱۴- آشنایی با انواع سموم ضد بندپایان و احتیاطات لازم

تذکر: عناوین مربوطه به انگلهای تک یاخته و بند پا فقط در حد یک آشنایی کلی بوده و تاکید مطالب بر نحوه کنترل و مبارزه باشد .

ب: عملی

- ۱- مشاهده نمونه‌های میکروسکوپی از تک یاخته‌های بیماری‌زای دام و طیور :
بابزیا، تیلریا، آناپلاسما، تریپانوزوما، ایمریا
- ۲- روشهای نمونه‌گیری و ارسال نمونه‌ها برای تشخیص بیماریهای تک یاخته‌ای :
بابزیا، تیلریا، آناپلاسما، تریپانوزوما، ایمریا
- ۳- مشاهده انواع حشرات و مراحل نوزادی آنها: مگس‌ها و نوزاد آنها، پشه‌ها و نوزاد آنها، ساس‌ها و نوزاد آنها، کک‌ها و نوزاد آنها، شپش‌های خونخوار و غیرخونخوار
- ۴- روشهای نمونه‌گیری از حشرات و ارسال آنها به آزمایشگاه (روشهای مختلف صید و نمونه‌گیری و روشهای ارسال به آزمایشگاه)
- ۵- مشاهده انواع آکارین‌ها: کنه‌ها و جرب‌ها
- ۶- روشهای نمونه‌گیری از آکارین‌ها و نحوه ارسال آنها به آزمایشگاه
- ۷- روشهای کاربرد سموم ضدبندپایان: روشهای حمام دادن و مه پاشی، spray, pour on, Spot on fogging
- ۸- آموزش سمعی و بصری (پخش فیلم) در زمینه بندپایان و روشهای کنترل آنها

منابع و مراجع :

- ۱- اصول تشخیص و اهمیت بهداشتی بندپایان - مولف آلان داکر
مترجمین: حمیدرضا حدادزاده - پروانه خضرائی نیا .
شابک: ۶-۳۹۸۶-۰۳-۹۶۴-۱۳۷۷ انتشارات دانشگاه تهران - شماره ۱۳۷۸
- 2- Helminths , Arthropods and protozoa of domesticated animal , E.J.L. Soulsby ISBN : 0-7020-0820-6-1982 . 7th . Edition . Bailliere Tindall .
- 3- Parasitic infections of domestic animals . Johannes Kaufmann , Birkhauser verlag ISBN : 3-7643-5115-2 1997.

نام درس: بهداشت دام (۲)

کد درس:

تعداد واحد: ۲

پیشنیاز: بهداشت دام (۱)

نوع واحد: نظری ۱۶ ساعت

همنیاز: مبارزه با بیماریهای عفونی نشخوارکنندگان، تکسمی ها

عملی ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با اصول بهداشتی در مرحله خشکی، زایمان و شیرواری گاو و انجام اقدامات اولیه اولیه به منظور پیشگیری و کنترل ورم پستان و بیماریهای پس از زایمان

سرفصل درس:

نظری:

- امتیازبندی وضعیت گاوشیری از زمان زایمان تا زمان خشک کردن

- زمان خشک کردن گاو و روشهای آن

- استفاده از پماد D.C

- مشخصات زایشگاه و ضدعفونی کردن آن

- اقدامات بهداشتی هنگام زایمان و پس از زایمان

- اقدامات اولیه در سخت زائی

- جفت ماندگی

- پرولاپس

- مکانیسم شیرواری، چگونگی ترشح کلوستروم، مکانیسم دفاعی پستان

- انواع ورم پستان در گاو : استافیلوکوکی، استرپتوکوکی، کلی فرمی، مایکوپلاسمائی، سالمونلائی، تابستانه و قارچی

- ادم پستان

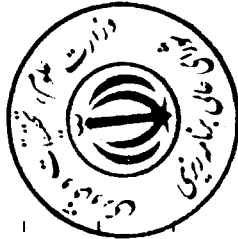
- وجود خون در شیر

جدول شماره ۶	گروه: دامپزشکی	کد:	رشته: کاردانی بهداشتیاری دامپزشکی
--------------	----------------	-----	-----------------------------------

برگه ترم بندی دروس

نیمسال: اول

کد	نام درس	تعداد	ساعات آموزش		جمع	پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی			
۰۱	زبان فارسی	۳	۴۸	-	۴۸	-	-
۰۲	زبان خارجی	۳	۴۸	-	۴۸	-	-
۰۳	معارف اسلامی (۱)	۲	۳۲	-	۳۲	-	-
۰۵	تربیت بدنی (۱)	۱	-	۳۲	۳۲	-	-
۱۰۰	کالبدشناسی مقایسه ای دامپزشکی	۳	۳۲	۴۸	۸۰	-	-
۱۰۱	فیزیولوژی دامپزشکی	۲	۳۲	-	۳۲	-	-
۱۰۲	باقت شناسی پایه	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-	کالبدشناسی مقایسه ای دامپزشکی
۱۰۳	بیوشیمی عمومی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-	-
جمع		۱۸	۲۲۴	۱۴۴	۳۶۸	-	-

کد:	رشته: کاردانی بهداشتیاری دامپزشکی	کد:	گروه: دامپزشکی	جدول شماره ۶
-----	-----------------------------------	-----	----------------	--------------

برگه ترم بندی دروس

نیمسال : دوم

ممنیز	پیشنیاز	جمع ساعات	ساعات آموزش		تعداد واحد	نام درس	کد
			عملی	نظری			
	-	۳۲	-	۳۲	۲	اخلاق و تربیت اسلامی	۰۴
	زبان خارجی	۳۲	-	۳۲	۲	زبان فنی	۱۰۴
	-	۳۲	-	۳۲	۲	آمار	۱۰۵
	بیوشیمی عمومی	۱۶	-	۱۶	۱	مبانی ایمنی شناسی دامپزشکی	۲۰۰
	فیزیولوژی دامپزشکی - بیوشیمی عمومی	۳۲	-	۳۲	۲	مبانی داروشناسی دامپزشکی	۲۰۱
	فیزیولوژی دامپزشکی	۸۰	۴۸	۳۲	۳	اصول پرورش دام و طیور	۲۰۲
	-	۸۰	۴۸	۳۲	۳	میکروبیولوژی (فارچ، باکتری	۲۰۳
						ویروس) عمومی	
	بافت شناسی پایه - کالبدشناسی مقایسه ای دامپزشکی	۴۸	۳۲	۱۶	۲	مبانی آسیب شناسی	۲۰۸
	کالبدشناسی مقایسه ای دامپزشکی	۴۸	۴۸	-	۱	مقید کردن دام	۲۱۰
		۴۰۰	۱۷۶	۲۲۴	۱۸	جمع	

جدول شماره ۶	گروه: دامپزشکی	کد:	رشته: کاردانی بهداشتیاری دامپزشکی
--------------	----------------	-----	-----------------------------------

برگه ترم بندی دروس

نیمسال : سوم

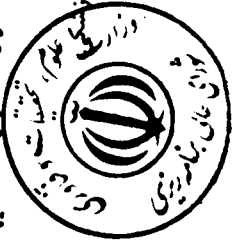
کد	نام درس	تعداد واحد	ساعات آموزش			پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	جمع ساعات		
۲۰۵	بیماریهای مشترک انسان و دام	۱	۱۶	-	۱۶	میکروبیولوژی عمومی	
۲۰۶	مسمومیت دام	۱	۱۶	-	۱۶	مبانی داروشناسی دامپزشکی	
۳۰۱	مایه کوئی و تزریقات	۲	۱۶	۳۲	۴۸	مبانی داروشناسی دامپزشکی - مقید کردن دام	
۲۰۹	در دامپزشکی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	مبانی آسیب شناسی	
۳۰۲	اصول کالبدگشایی و نمونه برداری	۲	۱۶	۳۲	۴۸	میکروبیولوژی عمومی - مبانی داروشناسی دامپزشکی	
۳۰۳	بهداشت و مبارزه با بیماریهای گرم ابریشم	۲	۱۶	۴۸	۶۴	میکروبیولوژی عمومی - مبانی داروشناسی دامپزشکی	
۳۱۰	مبارزه با بیماریهای انگلی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	مبانی داروشناسی دامپزشکی - اصول پرورش دام و طیور	
۳۱۱	مبارزه با بیماریهای انگلی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	مبانی داروشناسی دامپزشکی - اصول پرورش دام و طیور	
۳۰۲	دام (تک یاخته و بندپایان)	۲	۱۶	۴۸	۶۴	مبانی داروشناسی دامپزشکی - مقید کردن دام	
۳۰۵	بهداشت دام (۱)	۳	۳۲	۴۸	۸۰	اصول پرورش دام و طیور - میکروبیولوژی عمومی	
جمع		۱۹	۱۷۶	۳۰۴	۴۸۰		مسمومیت دام - مبارزه با بیماریهای عفونی تشخیص رکنندگان ، تک سمیها ، طیور و بیماریهای انگلی

کد:	رشته: کاردانی بهداشتیاری دامپزشکی	کد:	گروه: دامپزشکی	جدول شماره ۶
-----	-----------------------------------	-----	----------------	--------------

برگه ترم بندی دروس

نیمسال: چهارم

معمیاز	پیشنیاز	جمع ساعات	ساعات آموزش		تعداد واحد	نام درس	کد
			عملی	نظری			
مبارزه با بیماریهای کرم ابریشم، زنبور صسل، نشخوارکنندگان، تک سمیها، طیور، دامهای کوچک و بیماریهای انگلی	بیماریهای مشترک انسان و دام	۴۸	۳۲	۱۶	۲	قرنطینه دامپزشکی	۳۰۰
مایه کوئی و تزریقات در دامپزشکی	میکروبیولوژی عمومی - مبانی داروشناسی دامپزشکی بهداشت دام (۱)	۴۸	-	۴۸	۳	مبارزه با بیماریهای عفونی نشخوارکنندگان	۳۰۶
مایه کوئی و تزریقات در دامپزشکی	میکروبیولوژی عمومی - مبانی داروشناسی دامپزشکی اصول پرورش دام و طیور - بهداشت دام (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	مبارزه با بیماریهای عفونی تک سمیها	۳۰۷
مایه کوئی و تزریقات در دامپزشکی	میکروبیولوژی عمومی - مبانی داروشناسی دامپزشکی اصول پرورش دام و طیور - بهداشت دام (۱)	۱۶	-	۱۶	۱	مبارزه با بیماریهای عفونی	۳۰۸
مبارزه با بیماریهای عفونی نشخوارکنندگان و تک سمیها زبان فنی	بهداشت دام (۱)	۴۸	۳۲	۱۶	۲	بهداشت دام (۲) طیور	۳۱۲
مایه کوئی و تزریقات در دامپزشکی	-	۶۴	۴۸	۱۶	۲	کاربرد کامپیوتر در دامپزشکی	۲۰۳
	میکروبیولوژی عمومی - مبانی داروشناسی دامپزشکی اصول پرورش دام و طیور	۱۶	-	۱۶	۱	مبارزه با بیماریهای عفونی دامهای کوچک	۳۰۹
	بیماریهای مشترک انسان و دام - مبارزه با بیماریهای انگلی (کرم پهن - کرم گوده) مبارزه با بیماریها انگلی (تک یاخته و بندپایان)	۴۸	۳۲	۱۶	۲	مبانی بهداشتی کشتارگاه و بهداشت گوشت	۲۰۷
		۳۲۰	۱۴۴	۱۷۶	۱۵	جمع	

جدول شماره ۲	گروه : دامپزشکی	کد :	رشته : کاردانی بهداشتی دامپزشکی	کد :
--------------	-----------------	------	---------------------------------	------

نیسمال : تابستان

برگه ترم بندی دروس

کد	نام درس	تعداد واحد	ساعات آموزش		پیش نیاز	همنیاز	کد
			نظری	عملی			
۳۱۳	کارآموزی	۲	-	۲۴۰	۲۴۰	-	
جمع							
		۲	-	۲۴۰	۲۴۰		

